

ek

kormányának azt a...
dott a rendkívül

holnap Leteara...
ar alapításának 50...
ával rendezett ün...
ehetséges, hogy Ta...
ma este látogatást

ikai körökben nagy...
nak.

Parisban nemzetközi kongresszus

Rador: Lebrun kö...
sége alatt ma meg...
közi gazdasági kürg...
109 milliárd fran...
kezes 5400 takerék...
al képviselteti magát.

eg Precup doftanai ben

(Az Uj Kelet tud.)
r látott napvilágot,
kit az ismert össze...
nyerszermunkára ité...
i börtönben. A bel...
gafolta ezt a hirt.

et emigráns gságai

A holland távirat...
met kormány a hol...
igérete értelmében...
mint emlékeztetés...
csaltaák át, vissza...
ak. A holland táv...
gyogy a holland rend...
re az átadási aktus...
hogy szívesebben ma...
nem tér vissza Hol...
adott magyarizáció...
Erdekes, hogy má...
be vették a német

rostudományi Egye

tökön este pontos...
és tudományos szak...
ammal: Bemutatás...
Henter-Haubner-féle...
ások: I. Dr Erdős...
gyermekek konstitu...
r Schnabel Ede: A...
(Veit: képek

pénzügyigazgatóság

ól jelentik: Cetate...
ó ki akarta fosztani...
pénztárát. Az örök...
rájuk löttek, azon...
ok. Azt hiszik, hogy...
sereitelte meg a rab...
ultak a börtönből.

önyvek

L120
es láb 48
derékfájás 54
bőrfájalmak 54
betegségek 36

n utánvétell. Kérje...
jegyzékét.

és Lapkiadó E. T.
Baron L. Pop 14...
9-77.

Taxa plátite No. 224

Szerkesztőség és kiadóhiva-

10. Telet Havonta évre 600, földre: H félévre 12, defések di KELET: 1 dóság egy Cikkeitk u rás megjel

Dr. Romasetter Robert
Budapest
Disztér 2 I. e

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-szei Ernő, Strada Matei Milo 5.

Szerda 1935. május 22.

5695. EV. XVIII. EVF. IJAR 19. 112. SZÁM.

Az „első fecske”

A Dreptatea-ban, a nemzeti parasztpárt hivatalosában olvassuk az alábbi érdekes történetet:

„Ismeretes, hogy mindenütt, ahol a „román front” „oláh” jelöltjei felleptek, nem tudták megszerezni a szavazók bizalmát.

Sighisoaran, Prahovában, Ilfovban, mindent az „oláhok” a lista végére kerültek, egynehány helyen pláne még Iorga professzor is eléjük került a szavazatok számát illetőleg.

Egyébként a tömegeknek ez a bizalmatlansága késlelteti mindmáig a vaidista párt megalakulását.

Csak egy helyen, Giurgiuban, ahol az „oláhok” a kormány bőséges támogatása mellett szervezkedtek, sikerült D. R. Ioanitescu „oláhjainak” a közégi választásokon a szavazatok egyötödét megszerezniük.

A sors azonban itt sem kedvezett nekik. Mert a tanács megalakulásakor, amely a mult szombaton történt, kiderült, hogy D. R. Ioanitescu giurgiui „oláhja”, aki egyébként a megyében legközelebb álló küzdő társa, „oláhhá” vedlett volna át, egy évet töltött a vacaresti börtönben közvagyon elikkasztása miatt, sőt ezt megelőzőleg törölték a hadsereg létszámából és lefokozták számvetőségi kapitányi rangjáról, mert meg nem engedett módon kezelte az aktákat és bizonyítékokat.

Igy a giurgiui városi tanács kénytelen volt a megválasztott „oláht”, névszerint Ion Căpălescu degradált kapitányt, jogerősen elítélt és börtönviselt fegyencet, mint olyant, aki nem érdemli meg ezt a tisztet, törölni a városi tanács tagjai közül.

Milyen lehetett Căpălescu ur bűnügyi lajstroma, hogy ha még barátai és választási kortesei is kénytelenek voltak lemondani a vele való együttműködéséről a városi tanácsban!

Nem akarjuk most felsorolni azokat a cselekményeket, amelyek az „oláh” Căpălescut, D. R. Ioanitescu bizalmását, egy évre Vacarestibe küldték nyugdíjba.

Fel kell azonban említenünk, hogy milyen esunya volt a választási bemutatója a Garabet Aslan Mehmed, Mirto, Borcic és a többi éppen olyan autotechn román „román frontjának” akik egyáltalában nem teljesítettek katonai szolgálatot vagy ha teljesítettek, akkor azt ott teljesítették, ahol Căpălescu, a vacaresti börtön cellájában.

Ilyen körülmények között mit mondjunk, nem nagyon irigyléreméltó a Valda lapjai által annyira felmagasztalt giurgiui „siker”.

Császárok és néptribunok

A 19-ik és 18-ik század nagy költői és nagy reformátorai a királyságok és császárságok eltörésében látták a legfőbb politikai jót, amely a népek számára meghozza a szabadságot, a jólétet és a kulturális felemelkedést.

Számos irón ódit össze azóta eme ideológiából fakadó baeok nyomán s Európa több országában ma már köztársaságok egyszítálnak az egykori királyságok és császárságok helyén.

Hogy az emberi illúziók, főleg pedig a politikai illúziók milyen változásoknak vannak kitéve, arról napjaink adnak érdekes és meggyőző példákat.

A hajdani néptribunok, akik a nép felszabadulása érdekében a királyságok és császárságok megdöntéséért küzdöttek egykoron, mert bennök látták a népeket elnyomó zsarnokokat: ma szerepet cseréltek a régi császárokkal és királyokkal és ők maguk lettek a legszörnyűbb elnyomók, a legrettenetesebb zsarnokok, zsarnokabbak, mint Svájc egykori zsarnoka: Gessler, akit Tell Vilmos nyila pusztított el.

Hitler, Mussolini, a nemrég elhunyt Pilsudski, Dollfuss és a többi néptribunok mind-mind a népből emelkedtek ki s a nép legelembb érdekét sem véve figyelembe, gyakorlatilag a középkori zsarnokokat is megszőnyező elnyomásukat.

Szinte paradoxonnak tűnik, de mégis valószínű, hogy napjainkban a népjogok, a demokrácia intézményei csaknem kizárólag azokban az európai országokban vannak biztosítva, ahol alkotmányos monarchiák gyakorolják a legfőbb hatalmat: Dániában, Svédországban, Norvégában, Hollandiában, Belgi-

Küszöbön áll a liberális kormány átszervezése

Lapjelentések szerint Costinescu lesz az iparügyi, lamandi az egészségügyi miniszter. Az alkotmányos fronton belül teljes a harmonia az averescanusok és a georgisták között

Bucuresti, május 21. (Az Uj Kelet tud.) A Zorile értesülése szerint a Tatarescu-kormány átszervezése küszöbön áll. A miniszterelnök már el is készítette az új miniszteri kinevezésekről szóló dekrétumokat. Manolescu-Strunga eddigi ipari és kereskedelmi miniszter, akinek tevékenysége igen sok kritikára adott alkalmat, földművelésügyi miniszter lesz Vasile Sassu helyett, aki kimarad a kormányból. Az ipari és kereskedelmi tárca élére dr Costinescu eddigi egészségügyi miniszter kerül, akinek helyét viszont Victor Iamanodi tárcanélküli miniszter foglalja el. Helyette tárcanélküli miniszterre Petre Ghiata ilfovi képviselőt, a H-csoport egyik vezetőjét nevezik ki.

„Ma más dolgom van”

A lap tudni véli, hogy Dinu Bratianu nem ért egyet a kormány átszervezésével. A liberális párt elnöke, aki vasárnap délben hozárkezett, tüntetőleg szedára halasztotta Tatarescu miniszterelnökkel való találkozását. A Zorile szerint Dinu Bratianu lelkiállapota igen érdekes jelenetekben jutott megérkezése alkalmával kifejezésre. Az állomáson Inculdet belügyminiszter fogadta, exkuzálva Tatarescu távolmaradását, aki királyi audiencián volt.

— Tatarescuval holnapután fogok csak találkozni, nem ma, ahogy az újságok írják. Ma más dolgom van.

Bejához, az újdonsült alminiszterhez a következő szavakkal fordult Dinu Bratianu: — Magával még lesz egy és más elintézni valóm.

Az alminiszter, a szentanak szerint, kétkült, zödlült erre a kijelentésre. Dinu Bratianu egyébként kijelentette barátainak, hogy csak pár napra tért vissza az országba és május 26-án újból külföldre utazik, hogy kuráját folytassa. A Tempo című lap szerint a Bratianu—Tatarescu találkozóson a kormány átszervezésének ügye kerül megvitatásra. P. Ghiata, Sergiu Dimitriu lépének be a kormányba, mint államtitkárok és Iuca alminiszter tárcát kapna.

Szilárd a kormány helyzete

A Lupta, a liberális pártban uralkodó helyzettel kapcsolatban elterjedt különböző hírekkel kapcsolatban azt írja, hogy bármilyen legyen a pártban a zavar, kormánykörök optimisták a kormány uralmának tartamát illetőleg. Rezsimváltozás perspektívái igen távoliak és nyugtalanító meglepetésekre nincs kilátás, mert az új formulát nem találták még meg a rezsimváltozások döntő tényezői.

Ma reggel különvonat ment Leteara, a papírgyár 50 éves fennállásának ünnepegele. A kormányt Antonescu, Manolescu-Strunga és Inculdet miniszterek képviselik.

Előlékzuletek junius 8-ikára

Tegnap este Titeanu elnöklete alatt értekezletet tartottak a belügyminisztériumban, amelyen a resauráció ünnepeinek programjával foglalkoztak. Az értekezleten résztvettek Dragu sajtófőnök, Al. Hartig, a Rador táv-

irati iroda igazgatója, továbbá Daus és Posmantir, a filmszínházak részéről.

Az alkotmányos front akciója

Bucuresti, május 21. Az Averescu párt vezetői, köztük Trancu Iasi, Negulescu, Valeanu és Anibal Teodorescu aláírásával az Indreptareban a következő közlemény jelent meg:

Az einöti tanács május 18-án tartott ülésen, amely a folyó ügyekkel foglalkozott, tudomást vett egyes lapok híreiről a néppárt kebelében támadt „ellentétéről” és Averescu marsall „vonakodásáról”, hogy Bucurestibe visszatérjen, a párt „ellenzéki magatartásáról” a Bratianu George-párttal való fuzióval szemben, stb. A tanácsnak nincs ugyan semmi oka feltételezni, hogy ilyen híreket a közvélemény komolyan venne, mégis nem akarja, hogy a cáfolat hiányát bizonyos érdekeltek kihasználják állításaik bizonyítására, ezért mindezeket a híreket teljesen alaptalannak nyilvánítja.

Az Indreptarea szerint Averescu marsall, akit személyes természetű ügyei Olaszországból hazatérése után néhány hétig visszatartottak Turnu Severinben, e hét végén Bucurestibe érkezik. Ez alkalommal a két szövetségés párt május 26-án este hantter rendez, amelyen a két pártvezér fog beszélni. E banketten, amelyet a Gib-venedgióban tartanak, számitanak az ország összes vidéki városaiból küldöttségek részvételére.

E bankett után fogja az alkotmányos front megkezdeni négyüléseinek sorozatát Cernauti, Iasi, Craiova, Cluj városokban és azután Bucurestiben programjának ismertetése és népszerűsítése végett.

Az erők egységesítését követelte Iorga Cernautiban

Bucuresti, május 21. Cernautiban Iorga elnökletével a Liga Culturala tartotta meg közgyűlését, elsőziben Bucovinában a háboru óta. A gyűlésen Iorga hangsúlyozta, hogy politikai fegyverszűnetre van szükség, a pártok közötti kíméletlen harc súlyos károkat okoz. Az erők egységesítésére van szükség a nemzet érdekében. Déiben nagyszabásu bankett volt.

A németországi nemzetközi sajtószövetség dezsönét adott Rosenberg tiszteletére

Berlin, május 21. (Rador.) A DNB-ügynöksé gjeníti, hogy a németországi nemzetközi sajtószövetség dezsönét adott Rosenbergnek, a német nemzeti szocialista párt külpolitikai vezetőjének tiszteletére. Lochner, a szövetség elnöke beszédében kijelentette, hogy a szövetség tagjainak nem volt könnyű dolguk a nemzeti szocializmusnak uralomrajövetele óta, de a külföldi újságírók mindent megtettek, hogy jó kapcsolatokat tartsanak fenn a birodalom hatóságaival, birva Rosenberg segítségét. Rosenberg válaszában megállapította, hogy egy forradalom megértése nehéz még közelről tanulmányozva is. A nemzeti szocializmus a népek közti kölcsönös becslésen alapuló békét akarja — fejezte be Rosenberg.

zeglő háboru veszélye tették lehetővé azt, hogy Afrika egyetlen független államának ez a szégyenfoltja végre eltűnhessek.

Ami azt jelenti, hogy a népből való származás és a népies hangzású jelszavak egyáltalában nem jelentik a nép igazi érdekeiért való szolgálatkészséget s talán igaza van Wellsnek, aki egy jövendő, jobb világ megteremtését nem a néptribunoktól, hanem a független, magasállásu, közvetve nem érdekelt, büntetlen vezérektől és fejedelmektől várja.

A Népszövetség ülészaka

Hétfőn nyílt meg Genfben a népszövetségi ülészak, amelynek napirendjén igen komoly kérdések szerepelnek és különös fontossággal bírnak azok a tárgyalások is, amelyek a tanács külisszái mögött fognak lefolyni. Mussolini junius 3-ra hívta össze a római konferenciát, melynek célja az, hogy az összes dunai államok megegyezésének keretében biztosítsa Ausztria függetlenségét. Egy ilyen paktum azonban csak úgy jöhet létre, ha megtalálják előzetesen a módját annak, hogy a résztvevő felek kölcsönösen garantálják egymás határait, tehát ha sikerül előzetesen likvidálni a magyar revizionista törekvéseket. A tárgyalások folyamatban vannak és a nemzetközi politikai világ számot vet azokkal a nehézségekkel, amelyek a megegyezés útjában állanak. A legellentéesebb érdekek ütköznek össze a Duna-medence problémájával kapcsolatban. A genfi ülészak alkalmával a nagy európai államok vezetői igyekezni fognak ebben az irányban közvetíteni az érdekelt felek között.

A tanácskozással párhuzamosan összeül a kisantant állandó tanácsa is, hogy meghallgassa Titulescu jelentését a Bucurestiben megtartott Balkán-konferencia eredményeiről. Titulescu informálni fogja kollégáit azokról a részletekről, amelyek nem jutottak kifejezésre a konferenciáról kiadott kommunikében, vagy csak célzások történtek reájuk. Titulescu informálni fogja Laval francia külügyminisztert a kisantant és a Balkán-szövetségés dolgairol, mig Laval ismertetni fogja Titulescuval moszkvai látogatásának eredményét és varsói tárgyalásainak konkluzióit. Ez Románia szempontjából azért bir fontossággal, mert Pilsudski marsall halála után az eddigi németbarát lengyel külpolitika megváltozását várják.

A mód, ahogyan a népszövetségi tanács Magyarországnak a marseillei merényletben való részvételét megítéli, egyuttal utmutató is lesz arra az atmoszférára vonatkozólag, amelyben a római tárgyalások lebonyolítására kerülnek. A legutóbbi rendkívüli ülészak Magyarországgal szemben meglehetősen szigoru hangot használt, a merénylettel kapcsolatban. A magyar kormányt felhívták arra, hogy szigoru vizsgálatot vezessen be és drákói szankciókat alkalmazzon a gyilkosok esetleges büntársáival szemben.

A magyar kormánynak erről szóló jelentése vita tárgyát fogja képezni a népszövetségi tanácsban. A fogadtatásból, amelyben az érdekelt hatalmak a magyar kormány jelentését részesítik majd, következtetni lehet arra vonatkozólag is, hogy a dunai medence kérdésében lehetséges-e a megegyezés Magyarország és a kisantant között. Laval moszkvai látogatása és Szovjetország katonai erejének kihangsúlyozása kétségtenül csillapítólag hatottak a német és lengyel külpolitikára. Kiderült, hogy Franciaország és Szovjetország készek bármikor együttesen fellépni egy esetleges támadóval szemben, ezen felül pedig mindkét állam olyan katonai erők fölétt rendelkezik, amely a felfegyverzett Németországgal szemben is megállja a helyét. Ezek a tények jelentős mértékben alkalmasok voltak arra, hogy lehűtsék a hitlerista Németország harcias kedvét. A Népszövetségés ülészaka ezuttal egészen új atmoszférában ült össze, amely a nemzetközi politika terén esetleg meglepetésszerű eredményekhez is vezethet.

VILAG TUKRA

Heves viták között zajlott le a Czur Salom Szövetkezet haifai közgyűlése

Egy egész éjszakai tárgyalás után új vezetőség került a Czur Salom Társaság élére

Haifa, május 21. Rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le május 6-án este 6 órától reggel 6 óráig a Czur Salom Szövetkezeti Társaság ezévi közgyűlése. Ez alkalommal történt meg először, hogy az Erdélyben lakó jegyzők is szép számban jelentek meg a jogszertinti közgyűlésen Haifában.

A közgyűlést Szenes Henrik elnök nyitotta meg és a megjelentek részvételi jogosultságának igazolása után a közgyűlés a következő közgyűlési elnökséget választotta meg: Elnök Ing. Breuer József Haifa, társelnökök dr. Nobel Sándor Timisoara és dr. Vadas Jenő Haifa, prof. Gettler István Ben-Zion és Péterfi Endre jegyzők.

Napirend előtt dr. Weissburg Chaim kért szót személyes kérdésben, ismertetve azt a támadást, mely Aradon ellene elhangzott és felkérte Szenes elnököt, hogy ezt jelenléteiben ismétlje meg. Szenes elnök kijelentette, hogy közte és dr. Weissburg között a hosszú éveken át tartó együttműködés alatt semmiféle személyi vagy elvi differencia nem támadt, a most létező differencia pedig abból állott elő, hogy dr. Weissburg őt meg nem felelő módon kritizálta. Megújította az aradi gyűlésen tett kijelentését, mire dr. Weissburg a maga részéről megfelelő ellenválaszt adott.

Az elnöki jelentés

A tárgysorozat első pontja Szenes Henrik elnök beszámolója volt, aki behatóan ismertette az igazgatóság elmúlt évi tevékenységét. A beszámoló megállapította, hogy a társaság vagyona a Haifa Bay-vel kötött megállapodás után teljesen szanálnak tekinthető. A Czur Salom területe a tagosító munkálatok következtében körülbelül száz dunam kivételével arabmentesítve is van már és így nincsen semmi akadály annak, hogy a területet már a legközelebbi hetekben felszántás és bekertetésre. A maláriamentesítési munkálatok ugyancsak a legrövidebb időn belül megindulhatnak és az egyéni kiosztás is megtörténhetik végre. Szenes elnök részletesen ismertette az elmúlt kereskedelmi év történetét, a zárszámadási adatokat, az irodák unifikálásával kapcsolatos programot és kérte a jelentés és mérleg elfogadását, valamint a leköszönt vezetőszög részére a felmentvény megadását.

Bizalmatlansági indítvány

Az elnöki jelentés után egy órákhoz tartó, igen heves és néha szenvedélyes hangú vita indult meg, amelynek során először Berner Adolf jeruzsálemi mérnök szólt fel, aki adatok alapján igyekezett bizonyítani, hogy az igazgatóság gyakran túllépte hatáskörét, nem kezelte kellő gondossággal a társasági vagyont, költséges és eredménytelen adminisztrációt tartott fenn és tevékenységével megsértette a szövetkezeti társulás alapszámait. Bizalmatlansági indítványt tett a leköszönt vezetőszög ellen és javasolta, hogy a közgyűlés egy speciális bizottságot küldjön ki, amely vegye revízió alá az elmúlt években eszközölt parcella-eladásokat és átírásokat és követelte a társaság kártalanítását. Berner mérnök felolvasta ezután az oradeai körzeti gyűlésen elhangzott kritikákat és propozíciókat, amelyek lényegükben azonosak felszólalásának tartalmával.

A spekuláció ellen

A következő felszólaló dr. Fenichel József volt, aki szerint az erdélyi tagok informálatlanok a társasági ügyek megítélésénél, mert csak Palesztinában lehet a Czur Salom problémával szakszerűen megismerkedni. Ismertette azokat az aggodalmakat és gyanúakváásokat, amelyek az erdélyi tagokban az utóbbi évek eseményeinek hatása alatt megszülettek. Véleménye szerint az eddigi rendszer fenntartása veszélyezteteti a KKL-lel való tárgyalás lehetőségét és így a homokterületnek örököségi formájában való elnyerését. Kritizálta a költséges és felesleges bürokratizmust és felhívta a közgyűlést a figyelmét a megengedhetetlen spekulációra, amely indokolatlan előnyökhöz juttatja a szövetkezeti mozgalomtól távolálló elemeket. Tisztultabb atmoszférát követel a Czur Salom-ügyek körül, mert csak ebben a tiszta atmoszférában indulhat meg a munka új periódusa.

Pellei Mose jeruzsálemi mérnök ugyancsak a vezetőség tevékenységét kritizálta és szeméremre hagyta, ami által károkat okozott nekik. A maga részéről ugyancsak bizalmatlansággal viseltetik az eddigi vezetési koncepciójával és keresztyűvitelével szemben.

Dr. Weissburg Chaim elmondja, hogy az az ellenzéki akció, amely ezen a közgyűlésen megnyilatkozik, az eddigi vezetőség Palesztinában lakó tagjainak tudomásával indult és szerveződött meg, mert a palesztinaiak úgy látták, hogy a társaság vezetése káros irányban halad. Ez különösen az ő számára nem lehetett közömbös, mert továbbra is teljes erkölcsi felelősséget érez az általa elindított, de sokszor oly igazságtalanul kritizált városépítési akció sikeréért. Azok az ellentétek, amelyek a mai közgyűlésen kiborítottak, nem személyi, hanem kizárólag elvi természetűek. A társasági tagok érdekeit súlyosan veszélyeztetve látja a jelenlegi vezetőség ténykedését. Földeladások és átírások történnek, amikor erre nincs meg a jogi és ténybeli lehetőség és indok.

Felmentvény a vezetőségnek

A vita során elhangzott ellenzéki felszólalásokra Szenes elnök adta meg a választ. Rövid replikájában ismertette azokat a szempontokat, amelyek a vezetőséget a társasági ügyek intézésében irányították és kihangsúlyozta, hogy a vezetőség mindig és kizárólag a tagok összességének érdekeit tartotta szem előtt. Kérte az elnöki jelentés és a zárszámadások elfogadását, valamint a vezetőség részére a felmentvény megadását.

A szavazás elrendelése előtt dr. Fenichel javasolta, hogy az érdeklét igazgatósági tagok ne szavazhassanak a saját személyüket

érintő bizalmatlansági kérdésben, mire dr. Nobel elnök megállapította, hogy erre nézve tiltó jogi rendelkezése nincsenek. A szavazás megejtése során a közgyűlés 51 szavazattal 39 ellenében elfogadta az igazgatóság jelentését és 49 szavazattal 39 ellenében tudomásul vette a zárszámadásokat.

A tervezett alapszabálymódosítást a közgyűlés mellőzni volt kénytelen, mert az erre szükséges alapszabályszerű részvétel hiányzott.

Rendkívüli közgyűlés lesz

A következő tárgysorozat pontként a tagoknak kiadandó földmennyiség és a kiosztás módja szerepelt az aradi taggyűlésen hozott határozatok szellemében. Dr. Weissburg kifejtette, hogy az idő előrehaladtával a kérdés rendkívüli súlyossággá követeztében, a KKL-lel való tárgyalások függő volta miatt is teljes lehetetlenség a társaságnak ezen legvitalisabb problémáját meg nem ért módon letárgyalni és kérte a közgyűlést, hogy ezt a problémát tűzze ki a három hónapon belül megtartandó rendkívüli közgyűlés napirendjére, mely egyúttal az alapszabály módosításáért is összehívandó. Ezen időpontig a legalaposabb előkészítő munka folytatandó a társasági tagok bevonásával. A közgyűlés helyeslően fogadta a javaslatot és egyhangulag határozattá emelte.

Likvidálják az aradi irodát

Szenes elnök ismertette az aradi megbizot-

Czur Salom

Irtá: Dr. Weissburg Chaim, Jeruzsálem

Valaha, tíz-tizenegy évvel ezelőtt mindig megilletődéssel írtam le ezt a két szót. Akkoriban nemcsak hittem, hanem szentül meg voltam győződve róla, hogy azoknak a pozsgalmaknak, melyeket a forradalom utáni időkből egy pár barátommal együtt indítottam s amelyeknek eredményeképpen a magyar nyelvű zsidóságnak legalább erdélyi része belekerült a zsidó nemzeti megújulás folyamataiba, méltó betetőzése a Czur Salom akció volt. Akkoriban úgy éreztem, hogy nemcsak én hiszem ezt így. Rövid pár hét alatt valószínűleg megnéztem volna az aradi irodát, ahol ne lettek volna lelkes, buzgó tagjaink, akik — úgy látszott — éppen olyan boldogok voltak, mint én, hogy a cionizmusnak éppen ez a legfiatalabb hajtása, az erdélyi cionizmus, terem meg egy új várost, új várost ós új országunk legfontosabb helyén, új várost, melynek valaha túl kell szárnyalnia Tel-Avivot.

Boldog voltam s a jól végzett munka tudatában jöttem haza, a mi országunkba.

Hamarosan másképp lett azonban minden. Az ember nem mindig marad ura az utának, melyeket kijelölt. Önös érdekek jelentkeznek s ezeknek val tudásában nem mindig maradhat ideál az ideál s tisztaság a tisztaság. Jöttek az intrikusok s 15000 dunamos opcióknak a vételkor már 6000 dunamra kellett zsugorodnia. Majd valamivel később jöttek a „józanul megfontoltak” s 6000 dunamunkból már csak 3000 maradt. De ez még mind nem volt semmi. Egy hosszú évtizeden át rágalomhadjárat rágalomhadjáratot követett. Minden szép elképzelés, minden szilárd talajon álló meglátás blöff, népámitás, közönséges svindlivé kiáltott ki. Ha valaki még abban mert hinni, hogy a Haifa-akkói síkság országunk legnagyobb értékű földje, hogy Haifában egyszer csak mégis kiköthet építenek, hogy a mosuli petróleumot egyszer mégis csak Haifába hozzák, ez már nem is számalmas mosolyt, hanem valószínű dührohamot váltott ki még azoknál is, akik kezdetben velünk együtt buzgógnak hitték. A földön, amit megvetünk, „békák kuruttyoltak”, némelyek szerint a tenger színe alatt volt a színtje s egy erdélyi újságíró egyenesen országos népszerűségre tett szert, mert hosszú cikksorozathoz állapította meg, hogy „se pénz, se dunam”.

A magam részéről mindezeket a jelenségeket filozófikus beleenyással vettem tudomásul. Aki közelébe el, csinál, az megtanulhatja, hogy a tömegek részéről épp oly illogikusan jár ki a tömjénezés, mint a sárral való megdobálás. Fájdalommal csak az töltött el, mikor barátaim részéről hallanom kellett, hogy a Czur Salom úgy azt a cionizmust, melyet a forradalom után anyni szeretettel, anyni rajongással, anyni önfeláldozással teremtettünk meg Erdélyben, a lejtő utjára terelte. Fájdalommal annál nagyobb volt, mert a dolog nem tudtam segíteni. A hosszú tíz év alatt egy pillanattal sem szüntettem meg hinni

mindazt, amit a Czur Salommal kapcsolatban az akció kezdetekor hirdettem, írtam, szónokoltam. Egy pillanattal sem szüntettem meg hinni, hogy el fog jönni az az idő, amikor a fejlődő élet, a tények újra vissza fogják állítani a tömegekben a hitet, melyel az akcióhoz csatlakoztak. Hittem és mégsem segíthettem a dologon, mert nem engedték hozzá azokat, akik a dologban — nem hittek.

Ez az az idő, amelyre vártam, amelynek eljövétét hittem, amelynek eljövetelekor a fejlődő életnek és a tényeknek meg kell majd tenniük a magukét — elkövetkezett. A gyönyörű síkságot, amelyről csak nem régen Erdélyben nyugodt lelkiismerettel hirdették, hogy szinte a tenger színe alatt van, hogy tulajdonképpen nem is létezik vagy ha igen, akkor „békák kuruttyolnak” rajta, ezt a síkságot ma gyönyörű aszfaltozott országút szeli át. Mennyi gunyos mosolyt kaptam ez alatt a 10 év alatt ezért az országutért. És a síkság mellett a Földközi tenger egyik legcséves csövezetéke is, mely a messzi Moszszuból hozza a petróleumot, már rég készen van s a mi földünk mellett adja át kincsét a világnak. A régi mocsarak helyén, az országut két oldalán nagy gyártelepek, modern városrészek nőttek ki a földből s a mi jövő városunk, Czur Salom, a „Béke Szírt”-je, ha kisebb területen is, mint a hogy terveztük, oit fog emelkedni mindezek közepette, büszkén, a tíz évi szülési vajadás ellenére is. Ma már a miénk a föld, miénk az ugynevezett „kusan”, mely török szónak a jelentését Erdélyben 10 év alatt minden zsidó megtanulta s ma már nem akad ember, aki a blöff vadját merné a szemembe vágni, ha azt mondom, hogy talán 10 év múlva, hogy talán 20 év múlva (az idő ilyen ügynél igazán másodrangú jelentőségű) ez a mi Czur Salomunk a nagy több százezer lakosú kikötő város szerzese része lesz.

Amit eddig csináltunk, az csak a preliudium, az előjáték volt. Az igazi munka most következik. Fel kell építenünk a mi városunkat, az országát építő zsidóságot egyik reményességét. Fel kell építenünk nekünk, erdélyi zsidóknak, kik legkevésbé tapasztalattal rendelkezünk ezen a téren. Fel kell építenünk egy, ahogy 10—11 évvel ezelőtt elképzeltük. Ugy ez nem másképp. Mert jól volt akkor elképzelve. Fel kell építenünk úgy, hogy ne csak nemzeti célokat valósítsunk, hanem valóra váltsuk a reményességét sok kis embernek, kik akkor, 11 évvel ezelőtt, amikor konjunktura itt nem volt, amikor csak hinni lehetett, akik akkor keservesen összeszorgogattott pénzeikkel, 1200—1300 leien vásárolt fontjaikkal jelentkeztek a szép álomhoz. Ezekért a kis emberekért alakult akkor ez a mozgalom s ha most, 10 éves meghurcoltatásom után, a haifai közgyűlés újra az ügyek élére szolgált, szükségesnek tartom kijelentem, hogy ebben a tényben eltörpül a

tak által vezetett iroda megszüntetésének szükségességét és a közgyűlés egyhangulag az aradi iroda likvidálását határozta el.

Szenes elnök ismertette az új költségjavaslatot, melyhez dr. Fenichel szólt hozzá és kérte, hogy a személyi költségek 240 fonttal mérsékeltesse a minimumra, mely módosítással az előirányzott budgetet a közgyűlés elfogadta.

Az új vezetőség

Miután az egy dunammal bíró tagok felvételében a közgyűlés a döntést átruházta a fentemlített rendkívüli közgyűlésre, a hajnali órákban a felkelő nap sugarai mellett ettette meg dr. Nobel Sándor közgyűlési elnök az új vezetőség megválasztását. A közgyűlés titkos szavazás útján 42 szavazattal 40 ellenében a következő vezetőséget választotta meg:

Igazgatóság: Dr. Weissburg Chaim, ing. Pelley Mose, ing. Berner Adolf, Prinz Ernő, prof. Gettler István, Wertheim Matija, Dux Mose, ing. Schill László, Balázs Béla, Krausz Vilmos, dr. Fenichel József, dr. Erdélyi Emil, Drechsler Gyula, Kalmár József, Neumann Hugó, dr. Sternberg Aladár, Fischer Sándor, Rachel Jedidia.

Az igazgatósági tanácsba a következőket választották meg: Dr. Markovits Ignác Oradea, dr. Neufeld Jenő Cluj, Darvas Mór Tg.-Mures, Hochmann Jakab Cluj, Keszenbaum Miksa és Fändrich Zoltán Oradea, Sternheim Ferenc Nadlac, Ráth Efraim Jeruzsálem, Kornis Márton Arad.

A felügyelőbizottságba a következőket választották meg: Koos Leó Haifa, dr. Vadas Jenő Haifa, Redlich Sigismund Haifa, Hubermann Jakab Haifa, helyettesek: Rosenberg Ferenc, Ausländer Lajos és Nussbaum Rafael Dan.

jelentősége a szememben az elmúlt 10 évtől juttatott elégtételnek s kizárólag az ad nekem lelki kielégülést, hogy az emlékeim alatt álló nagyszerű új igazgatóság egyetemben, megvédehetjük ezeknek a kis embereknek az érdekeit.

Tudomásunkra jutott, hogy Erdélyben lelkiismeretlen kufárok, ugyanazok, akik az elmúlt 10 év folyamán előlítottak a hit megintatásában ezzel az ügyvel kapcsolatban, felhasználva a tagok informálatlanságát, pontom ocsó árón vásárolják össze a Czur Salom földeket. Gondunkat fogja képezni, hogy céljuk valóra ne váljon. A Czur Salom népmozgalomnak indult s a mi igazgatásunk alatt az is fog maradni. S éppen ezért az új igazgatóság első kötelességének tekintim már ehegyütt kiadni a felhívást: Czur Salom emberei ne adjátok el a földjéteket! Czur Salom tagjai ne mondjátok le arról a jogotokról, hogy a nemskókára épülni kezdő városotok boldog polgárai legyetek! Ne essetek spekulációk kezébe!

Általában szomorú hírek jutnak el hozzánk Erdélyben maradt testvéreink sorsáról. Boldog lehet tehát az, aki a mi városunkban mentesvárra talál majd. Elő bizonyították a meiellett, hogy mi, cionisták mindig helyesen itéltük meg, s tisztán láttuk a jövőt. S ez a jövő bizonyítja, hogy ideális gondolatásaink voltak egyedül praktikusak. Czur Salom még nincs meg. Czur Salom csupán a megvalósulás stádiumába lépett. Hogy ebből a megvalósulási stádiumból valószínű váljék, ahhoz az összes tagok vállvetett, közös, megfeszített munkájára van szükség. Az új igazgatóság elsősorú, puritán emberekből áll, melynek egyetlen célja az építés. Jog és igazság a mi bázisunk. Aki ezen az alapon közlekedik hozzánk, azt testvéri bekegybe várja közöttünk, bármily szerepet is játszott legyen ezen az ügyvel kapcsolatban az elmúlt 10 év folyamán. Nincsenek önös érdekeink, ameggyuttal annyit jelent, hogy önös érdekeket megbékült lélekkel.

Zárjuk le tehát az elmúlt 10 év történetét megbék.

S kezdődjék a munka.

Érdekes, értékes könyvjutalások. Helldai Jenő: Utazás emmagam körül, 53 leje. Körmendi Ferenc: Tópárti muzsika, 53 leje. Seignobos: A francia nemzet ösztinte története, vászonkötésben lei 158, Ivan Buin (Nobeldijjas): Ifjuság, szerelem, vászonkötésben lei 158; Houben: Az Északi sark felfedezése, vászonk. albumalak, rengeteg eredeti fényképpel, lei 158, Houben: A Déli sark meghódítása, vk. alb. stb. lei 158; Heinrich Mann: Nehéz let. vászonk. lei 66; Mauriac: Az északi vége, vk. lei 66; Ursula Parrott: A szerelem címűk, lei 66, vk.; („Extréme”) „Tilos a csók” vk. a 66 lei., világsiker volt. Az Athenaeum Kalandor és detekt. sorozatból a 33 lei; Rogger: Halálkabin; Hammet: Mátai sólyom; Rogger: Két utas eltűnt stb. stb. Lepagená, Cluj. Kérje az új könyvsorozati cíccik jegyzékét Lepagenától.

Kétszáz

A „Hisztia

Sighet, május 21. (A Szerda délnben, a bucuarest ramuresi zsidók kétszáz csoportja indul Palesztinára — főleg sokgyermekes, családok — a palesztinai vezete révén jutottak eset annál is inkább figye most történi meg első muresi zsidók tömegesen Palesztinába.

A maramuresi zsidók

A maramuresi zsidók áttelepítése egyébként nem léma. Az illetékes cionista régebben nem kerülte el pontja”, s a kisigényű, do zsidó a cionista köztudatb munkáselemnek számított ez előtt fel is vetették egy lónia tervét, a maramuresi dák delegátusai kiutaztak a terv végrehajtására nem az 1926-ban beállott krizi országépítő alapok működ 1932-ben Isaksohn poeni te egy maramuresi kolóni sét. Az akcióban kidomb zott valóság jelleg és ezért rabbi is magáévá tette a dérral-durral beindított s pány nem birt átvérődő hézségein és néhány hónap a rabbik akciójából csak meg.

A jelenlegi kivándorlók önálló kolóniát Palesztin régi mezőgazdasági telepe munkára. Ismeretes ugyan Smilansky vezetése alatt szervezte többtízben kért kvótát a palesztinai kormá a kérvényezéseknek az let hogy — nyilván a paleszt utasítására — a Jewys A félelvi certifikát-kvótából a zőgazdák szervezetének né dásági certifikátot. A mez zete ez év márciusában E Sidkov mérnököt, hogy Ro ország és Ruszinszko zsidó lasza ki az arravaló elemek kiválasztott Maramuresbet dot, körülbelül háromszáz ezeknek a kivándorlóknak ja száll e héten hajóra.

Hetven család

Ez a telepítés kísérletül lesztinai mezőgazdák s „Hisztadruth Háikárim”, a rosparasztok szervezete u vend túl nagy szimpátiának táraim belül. Az állandó refrénje, hogy nem méltán ság jogos igényeit, alacson ke! kalkulál és ami a legfor munka elvét kutyába ves szemrehányásoknak akar szervezet olyképpen, hogy lasztja ki munkáit a gá és az ilyen, munkás öntud tőzetlen” munkásokkal a telepeim.

A választásnál súlyt h hogy a munkás vallásos és elem legyen. S ezért, habá tileg csak 30 családot akar kiválasztani — miután sz győződött, hogy Maramures os és nem politikáló zsidó venni megöltötte ezt a családok a palesztinai mez zete részéről lakást kapna reméli, hogy a lakás, a c és más adottságok a koló munkájához fogják láncolb bereket. A jelölték ki is csak a kolóniákon fognak város nem fogja őket a rrekl elcsabitani.

A hetven család közül t sáról választottak ki, a t

Kétszáz maramuresi zsidó elindult Palesztinába...

A „Hiszta druth Háikárim“ 70 certifikátot juttatott a dolgozó maramuresiaknak

Sighet, május 21. (Az Uj Kelet tud.) Szerda délelőtt a bucaresti gyorssal, a maramuresi zsidók kétszáz lelket számláló csoportja indul Palesztinába. A kirándulók — főleg sokgyermekes, szegény munkáscsaládok — a palesztinai mezőgazdák szervezete révén jutottak certifikátokhoz. Az eset annál is inkább figyelemreméltó, mert most történik meg először, hogy maramuresi zsidók tömegesen vándorolnak ki Palesztinába.

A maramuresi zsidók és Palesztina

A maramuresi zsidók Palesztinába való áttelepítése egyébként nem újkeletű probléma. Az illetékes cionista körök figyelmét régebben nem kerülte el „az ország beteg pontja“, s a kisigényű, dolgos maramuresi zsidó a cionista köztudatban jó palesztinai munkásemelnek számított. Tíz esztendővel ezelőtt fel is vetették egy maramuresi kolónia tervét, a maramuresi zsidó mezőgazdák delegátusai kiutaztak Palesztinába, de a terv végrehajtására nem került sor, mert az 1926-ban beállott krízis korlátozta az országépítő alapok működését. Később, 1932-ben Isaksohn poeni rabbi kezébe vette egy maramuresi kolónia kezdeményezését. Az akcióban kidomborodott a határozott válaszos jelleg és ezért néhány ortodox rabbi is magáévá tette az ügyet. A nagy dérral-durrall beindított szervezési kampány nem bírt átvergődni a kezdet nehézségein és néhány hónap leforgása alatt a rabbik akciójából csak az emlék maradt meg.

A jelenlegi kivándorlók nem létesítenek önálló kolóniát Palesztinában, hanem a régi mezőgazdasági telepekre mennek bér-munkára. Ismeretes ugyanis, hogy a Móse Smilansky vezetése alatt álló mezőgazdák szervezete többször is kért önálló certifikátot a palesztinai kormánytól s ezeknek a kérvényezéseknek az lett az eredménye, hogy — nyilván a palesztinai kormány utasítására — a Jewys Agency az elmúlt félelvi certifikát-kvótából átengedett a mezőgazdák szervezetének négyszáz mezőgazdasági certifikátot. A mezőgazdák szervezete ez év márciusában Európába küldte Sidkov mérnököt, hogy Románia, Lengyelország és Ruszinszko zsidósága között válassza ki az arravaló elemeket. Ennek során kiválasztott Maramuresben hetven családot, körülbelül háromszázötven lelket, s ezeknek a kivándorlóknak az első csoportja száll a héten hajóra.

Hetven család certifikátot kap

Ez a telepítés kísérletül is szolgál a palesztinai mezőgazdák szervezetének. A „Hiszta druth Háikárim“, a palesztinai zsirosparasztok szervezete ugyanis nem örvendő tul nagy szempátjának Palesztina határain belül. Az állandó szemrehányások refrénje, hogy nem méltányolja a munkás-ság jogos igényeit, alacsony munkabérekkel kalkulál és ami a legfontosabb: a zsidó-munka elvét kutyába veszi. Ezeknek a szemrehányásoknak akar véget vetni a szervezet olyképpen, hogy saját maga választja ki munkásait a gálat országokban és az ilyen, munkás öntudattól még „fertőzöttek“ munkásokkal akar dolgoztatni telepein.

A választásnál súlyt helyeztek arra, hogy a munkás vallásos és politikamentes elem legyen. S ezért, habár Sidkov eredetileg csak 30 családot akart Maramuresben kiválasztani — miután személyesen meggyőződött, hogy Maramuresben sok vallásos és nem politikáló zsidó van — negyvennel megtoldotta ezt a számot. Ezek a családok a palesztinai mezőgazdák szervezete részéről lakást kapnak, s a szervezet reméli, hogy a lakás, a családi kötelek és más adottságok a kolóniák napszamos munkájához fogják láncolni ezeket az embereket. A jelöltek ki is jelentették, hogy csak a kolóniákon fognak dolgozni és a város nem fogja őket a magas munkabérekkel elcsábítani.

Akik lemaradtak

A hetven család közül tizennyolcat Bor-sáról választottak ki, a többi az apróbb

községek közül. S a maramuresi zsidóság sirmalmas helyzetére jellemző, hogy a kiválasztott családok közül sokan kimaradtak. Megkapják a certifikátot, de nem bírták előteremteni azt a 20—25 ezer lejt, amely utlevél, vizum, vonat- és hajójegy, valamint a különböző taxák és illetékek fejében az utiköltségek fedezéséhez szükséges. Megkapták a certifikátot, amely privilégiumot, jövőt és boldogságot jelent egy egész családnak, de a család nem bírta az utiköltséget előteremteni akkor sem, ha mindenét pénzzé tette, ha minden rokonát és ismerősét igénybe vette, s így kénytelenek voltak átadni a helyet a pót-jelölteknek. A pót-jelölteknek jórésze jutott ennek a révén certifikáthoz.

A palesztinai mezőgazdák szervezetének

vezetői hangoztatják, hogy amennyiben ez a kísérlet sikerülni fog, a közeljövőben újabb munkástömegeket fognak kitelepíteni. Kérdés: vajjon a lakás és a családi kötelek elég erős lesz ahhoz, hogy ezeket az embereket faluhoz láncolja? Nem-e fogja csábítani őket is a városi magas napszám, s vallásosságuk meg politikamentességük mellett nem-e fognak beállani a városba özőnlő munkások sorába? A tapasztalat szerint kizárólag a chaluc az, aki kibucra megy és inkább tűr és nélkülöz, de nem hagyja el a posztját, viszont a felkészületlen elem, melyből hiányzik az ifjuság ideálizmusa, odamegy dolgozni, ahol nagyobb napszámot ér el.

Hogy sikerülni fog-e Smilanskyék kísérlete — az a közeljövőben fog eldőlni...

Lemondott a lengyel kormány, de az elnök nem fogadta el a lemondást

Továbbra is Slavek fogja vezetni a lengyel kormányt

Varsó, május 21. A lengyel kormány Slavek miniszterelnök elnöklété alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Pilsudski marsall halála után támadt új helyzetben felajánlják a köztársaság elnökének az összkormány lemondását, hogy az elnök maga dönt-

hessen afelől, kinek a kezébe kívánja most letenni a kormányzást. Slavek megjelent a döntés után Moszciszki előtt s előterjesztette kormánya lemondását. Az elnök felkérte Slaveket, hogy maradjon meg továbbra is kormányávan együtt az ügyek élén.

SELECT MOZGO Következő slágere: SELECT MOZGO

AZ ELVESZETT KINCSEK SZIGETE

ROBERT LOUIS STEVENSON világhírű író közsímet regénye nyomán készült csodás rendezésű, grandiózus kiállítás, izgalmas kalandorfilm, mely meghódította az egész világot. Főszerepekben az amerikai filmgyártás legtekélyesebb művészei: WALLACE BEERY, JAC KIE COOPER, LYONEL BARRYMOORE, LEWIS STONE.

Ma: AZ EMLÉKEZÉSEK HAZA. főszerepekben: KAY FRANCIS, RICCARDO CORTEZ.

György királynak bemutatják Anglia fegyverkezési programját

A kormányváltás előjátékának tekintik Baldwin kihallgatását

London, május 21. György király fogadta Ealdwint, a titkos tanács elnökét. A Reuter távirati iroda értesülései szerint Baldwin ismertette az alsóház ülésén szerdán előterjesztendő fegyverkezési kormányprogramot. A hír kommentárjában Star rámutat arra, hogy a fegyverkezési kormányprogram mértékét Hitler beszédének tartalma fogja meghatározni. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy az angol kormány fenntartja azt a ré-

gében kimondott elvet, hogy a légi haderő nem maradhat el más nemzetek légi hadereje mögött.

Politikai és parlamenti körökben ezt az audienciát a kormány kebelében lejátszódó változások előjátékának tekintik. Azt hiszik, hogy a változások június 3-án lesznek, miután a jubileum alkalmával kitüntetett személyiségek listája megjelent. Ez alkalommal a kormány két tagját is nemesi rangra emelik.

Családi dráma a gyermektelen házaspár gyermeke miatt

Különös történet az oradeai tábla előtt

Oradea, május 21. (Az Uj Kelet tud.) Ritka bűncselekmény miatt került tegnap három satumarei nő az oradeai tábla elé. A bűncselekmény neve: családi állapot ellen való vétség. Béres Lajos satumarei iparos boldog házasságban élt, csak az szomorította el, hogy nem volt gyermeke. Gyakran mondogta a feleségének, hogy minden vágya teljesülne, ha gyermekük volna, s az asszony egyre inkább érezte, hogy a férje elidegenedik tőle. A férj most már gyakran rendezett veszekedéseket, sőt egy alkalommal kijelentette, hogy beadja a válópert, mert nem tud gyermek nélkül élni.

Az asszonyt nagyon megijesztette ez a bejelentés és kétségbeesetten töprengött, hogy miképpen akadályozza meg a válást. Egyik barátjánőjének is elpanaszolta bána-

tát, aki azt ajánlotta, hogy keresse fel Lébi Bernátné szülésznőt, majd az ad tanácsot. Béresné el is ment a 70 éves szülésznőhöz, aki megvigasztalta, hogy ő majd segít rajta. Ezután részletesen kifejtette terveit és egyelőre azt tanácsolta az asszonynak, hogy vegyen fel magára több ruhát s mondja a férjnek, hogy áldott állapotban van.

Gyermeket csempésznek a családba

A következő lépés az volt, hogy a leleményes bábaasszony elment a közkörházba és ott érintkezésbe lépett egy Blaga Anna nevű szegény mindenessel, akinek két nappal előbb gyermeke született. A bábaasszony hosszasán tárgyalt a fiatal anyával s rávette, hogy

Az UJSÁGIRÓKLUBBAN

ma, szerdán este tánctombola nagyon értékes nyereményekkel

Ötezer lejért mondjon le gyermekéről és adja el Béres Lajosnak.

A mindenes belement az üzletbe s most már könnyedén ment minden. Béres Lajosné egy éjszaka, „szülési fájdalmakat“ kapott s miatt a megrémült és boldog férj elszaladt, hogy orvost hozzon, a közelben tartózkodó Lébi Bernátné szülésznő életre segítette az újszülöttet.

A csecsemő piros-pozsgás fiúcska volt, akit 1932 április 1-én vittek el az anyakönyvi hivatalba és ott Tibor névre keresztelték. Az április elsejei keresztelőnek különös folytatása és következménye támadt.

Blaga Anna, a tulajdonképpeni anya ugy látszik megbánta a kegyetlen cserét, lelkiismeret furdalása támadt és egy szép napon se szó, se beszéd, beállított Béresékhez. A férjjel találta magát szembe és nem tétozva sokáig:

— Adják vissza a gyermekemet. Nem bírom tovább — mondta sirva.

Béres nem értette, hogy miről van szó. — Megbolondult maga lelkem? — kérdezte egyelőre finoman. — Milyen gyermekemet követel tőlem?

— Az én gyermekemet, amit eladtam — zokogott a leány-anya s a következő percekben pedig részletesen kitálalt. A férjnek leesett az álla s úgy ahogy volt, gyerekestől, bábaasszonytól elzavarta feleségét, sőt feljelentést tett ellene.

Okirathamítás is történt

A rendőrségi vizsgálat aztán különös dolgokat állapított meg. Kiderült ugyanis, hogy a „csempészett“ gyermeket kétszer keresztelték meg, mert, mint azt már említettük április elsején Béresék Tibor nevet adtak neki, de az anyja viszont március 29-én Zoltán néven bejelentette gyermekét az anyakönyvi hivatalba.

Igy hát nyilvánvalóan

okirathamítást is követett el valaki.

Hogy ki, azt nem lehetett megállapítani, mert Béresné azt állította, hogy ő nem tudott az első keresztelésről és abban a házban vitte az anyakönyvi hivatalba a gyermeket, hogy az még nincs megkeresztelve.

Az ügyesség Béres Lajosné, Blaga Annát és Lébi Bernátnét vád alá helyezte s a

satumarei törvényszék 10—10 napi elzárásra ítélte az első két vádlottat,

míg a szülésznőt, korára való tekintettel, felmentették. Másodfokon az oradeai tábla elé került az ügy, de a tegnapi tárgyaláson a védők kérelmére bizonyítás kiegészítést rendeltek el és az érdekes bűnpert szeptember 14-re halasztották.

— Szovjetországban már megkezdődött az adakozás az új három óriásrepülőgép költségeire. Moszkvából jelentik: A kormány által tervezett három óriásrepülőgép költségeinek összehozására már megkezdődött az adakozás. Minden munkás és tisztviselő egy-napi fizetését vagy havi jövedelmének egy-százalékát fogja az új repülőgépek céljára befizetni.

Jó szobafestőt, mázolókat csak Grátzol

Str. Filipescu 15. Str. Memorandumului 20. Telefon: 7-49.

SPORT

Junius 8. és 9-re Oradea összehívták az erdélyi zsidó sportegyesületek második konferenciáját

A romániai Makabi szervezet nyaralattási akciója. Edzői tanfolyam

Cluj, május 21. (Az Uj Kelet tud.) Az erdélyrészi Makabi szervezet elnöksége a Makabiada után körlevélben fordult a zsidó sportegyesületek elnökeihez, amelyben a romániai Makabi szervezet oradeai teniszevénységére való tekintettel azt indítványozta, hogy a teniszevénnyel egyidejűleg, június 8-án és 9-én Oradea konferenciára gyűljenek össze. A zsidó sportegyesületek vezetői kivétel nélkül elfogadták ezt az indítványt, mire az aradi elnökség a konferenciát Oradea a fentjelzett napokra összehívta. A konferencia helyét és kezdetének pontos idejét a rendező oradeai Makabea elnöksége fogja a sportegyesületek vezetőségeivel közölni.

A Makabi szervezet aradi elnöksége a konferenciával kapcsolatban kéri a zsidó sportegyesületek delegátusait, hogy az egységes zsidó sportra vonatkozó indítványokat és tervek irásban kidolgozva hozzák magukkal.

Nyaralattási akció és instruktor-képző tanfolyam Makabi tagok részére

Cluj, május 21. (Az Uj Kelet tud.) A romániai Makabi szervezet bucaresti végrehajtóbizottsága a napokban körlevélben közölte a zsidó sportegyesületekkel, hogy a központi Makabi tagok részére július-augusztus hónapokban nyaralótelepeket létesít, egyet a tengerparton, egyet pedig valamelyik megfelelő hegyvidéken. A részvételi díj harminc napra ezer—ezerkétszáz lej lesz. A továbbiakban a Makabi-központ instruktor-képző tanfolyam létesítését határozta el, amely június-július hónapokban egy külföldi professzor vezetésével működne, augusztus hónapban pedig a Makabi nyaralótelepen folytatná működését, ahol a tanfolyamon már résztvevő instruktorok gyakorlatilag fejtenék ki működésüket, másrészt elméleti oktatásban részesülnek.

Az executive végül arra hívja fel a csoportok figyelmét, hogy a Makabi kötelekben évek óta folyamatban van a chalucképzés. A legújabb chalucképző telep közelebbre nyílik meg. Jelentkezéseket a executive-hoz kell betérjeszteni.

Universitatea—Haggibbor 3:2

Cluj, május 21. Tegnap fejezték be az Universitatea—Haggibbor Camarasescu-kupa teniszmérkőzést, melyet az Universitatea nyert meg 3:2 arányban. A döntő párosmérkőzésben a dr Metianu—Gábor pár 6:2, 6:0, 6:0 arányban győzött a haggibborista Radó—Csibi pár ellen. Tekintettel arra, hogy a Haggibbor teniszesei még nagyon „szezon-elei” formában vannak, valamint arra, hogy a cluj zsidó egyesület egyik legjobb teniszeseje, Simon még nem tért vissza Tel-Avivból, ahol a Makabiada vett részt, a Haggibbor minimális arányú veresége érthető.

Brasovi sporthírek. Tudósítónk jelenti: A bucaresti Makabi labdarugócsapata vasár-

SOLTESZ JÓZSEF:

Családi- és weekend-házak

SOLTESZ JÓZSEF: Anyagismertetés, építkezések végrehajtása, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések, stb.

Ára 80 lei

RICHER BELA:

Kertes ház

Hogyan építsünk kertes házat és hogyan rendezzük be házi kertünket? Számtalan kislakásos családi kertes ház terve, 46 szöveg közötti ábrával.

Ára 99 lei

Kapható és postán is megrendelhető

LEPAGE

nál Cluj. Kérje teljes szakjegyzékét.

nap Brasovban a B) liga küzdelem során 5:0 (2:0) arányban legyőzte a Brasovia csapatát. A Makabi együttese végig imponáló fölényben volt. Jól működő védelem, kitűnő halvesortól támogatott, minden pillanatban veszélyes csatársor képezi a Makabi együttesét, amelyből Gidáli, Székely és Szegall játéka emelkedett ki. — BMTE—Ivria 1:0

(0:0). Nehéz, sáros talajon folyt le a mérkőzés, amelynek egyetlen gólját a második félidőben az Ivria kapus leboxolása révén ért el a munkáscsapat. A mérkőzés egyenlő erejű ellenfelek küzdelmét mutatta, amelyből a szerencsésebb került ki győztesként. Az Ivriának számtalan gólhelyzete volt, a csatársor azonban rossz napot fogott ki. (F. L.)

A NAC Bucurestiben tartózkodó labdarugócsapata csütörtökön este villanyfény mellett barátságos mérkőzést játszik a Venus csapatával.

A magyar válogatott ma Budapest néven Berlinben mérkőzést játszik Berlin válogatottjával. A mérkőzésen a magyar csapat a következő összeállításban szerepel: Ujvári, Sternberg—Bíró, Cseh—Szűcs—Lázár, Korány—Vince—Sárosi—Balogh—Titkos.

Davis Cup eredmények:

Prága, Csehszlovákia—Jugoszlávia 4:1.
Sheveningen, Japán—Hollandia 5:0.
Mexikó, USA—Mexikó 5:0.

KÜZGAZDASÁG

Mérsékeltebb áremelkedésre számítanak a bányási liszt- és gabonapiacra

Timisoara, május 21. (Az Uj Kelet tud.) A belföldi gabona- és lisztpiacra az utóbbi két héten tisztázódott a helyzet. Az árak eltolódásában szerepet játszó nagyobb gabonamennyiség piacra talált külföldön, tizezer vagon buzáról volt szó, amely fölött a kormány az intervenció vásárlások folytán utolsó tételként még rendelkezett. Ezen a súlyos mennyiségen az utóbbi napokban a kormány 420 lejes áron tulajdonított.

A jelentékeny mennyiséget egy nagyobb tőkeérdekeltség vette át a kormánytól és holland, német, francia és angol piacokon passzították. Ennek következtében a kormány által még a tavalyi kampány során investált tőkék felszabadultak.

Ezek után a közeljövőben mérsékeltebb áremelkedésre lehet számítani. Megjegyzendő, hogy az árszülárduláshoz szakkörökben nem fűznek vérmes reményeket, mert éppen az új kampány küszöbén állunk.

Szemben a kormány pesszimista vélemény-jelentésével, a magánjelentések kielégítőnek ígérkezik az új termés. A fagykáróktól eltekintve a buza pompásan áttelelt és most, a kritikus fejlődési és érési periódusban is kedvez az idő a labonálló termésnek. A fagykárókat különben a bányában és Muntenia északi részén érzhe-

tők, de szakvélemény szerint ezek a károk csak az össztermés 10—15 százalékát teszik ki.

Kereskedő körökben nagyobb arányú exportra számítanak. A baj csak ott van, hogy amíg Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária ezen a téren előrelátó politikát folytatott és a buzafelesleg nagyobbik felét különböző kereskedelmi szerződések révén el is helyezte. Románia mit sem tett az esetleges buzafelesleg passzizása érdekében. Gabonakereskedők körében attól tartanak, hogy az export szabályozásának elmulasztása komolyabb áresést fog maga után vonni.

Gabonapiac: Az utóbbi két-három napon némi élénkség mutatkozott a buzipiacra. Az elmúlt hét vége felé már nagyobb volt a kereslet, mint a kínálat. Az árak emelkedő tendenciát mutatnak. **Buzadárak:** 76-os 410—420, 78-as 420—430. Uj buzában is történtek már kitések. Az új termés egyelőre 350 lej. A bányási tengeri iránt hosszabb idő óta érdeklődnek Magyarországról is. Az árak 230—240 lej, sőt ezen felül is. A többi gabonafélében nem igen lehet különösebb megmozdulást észlelni. Az árak a következők: zab 310, árpa 300, ujjárpa 340 lej. A lisztpiacra az árak egyelőre változatlanok.

Export- vagy import felülvizsgálata állapodott meg Románia Németországgal

Bucuresti, május 21. (Az Uj Kelet tud.) Beszámolt az Uj Kelet arról a hatvan millió német márka magánkövetelésről, amely a valuta-forgalom korlátozása folytán Romániában maradt. Ezek a német követelések 1932 május 18-ika óta, vagyis a devizakorlátozások életbeléptetése napjától 1934 november elsejéig gyűltek össze azokból a szállításokból, melyeket német cégek eszközöltek a romániai kereskedők és vállalatok számára. A kereskedők befizették a Banca Nationalához az esedékes összegeket, de a fizetéseket nem transzferálták. A követelések két és félmilliárdos összegének körülbelül fele része immobilizálva van. Németország investálni akarta román vállalatokba ezt a követelést. A most Bucurestibe látogatást tett gazdasági bizottság többek között ezt a kérdést is tisztázta.

Mintán a kormány és a jegybank, mint ismeretes, nem emeltek kifogást a terv ellen, a gazdasági bizottság megállapodott abban, hogy a német Gute Hofnungshütte petroleumi- ipari gépeket szállít az Industria Romána de Petrolnak és a Creditul Miniernek. A vállalatok tíz év alatt petroleumtermékekben fizetik vissza a német államnak a szállítások ellenértékét és a német állam ebből kielégíti a németországi hitelezőket.

A német gazdasági bizottság egyébként három egyezményt írt alá Bucurestiben, a két ország kereskedelmi és fizetési forgalmát szabályozva.

A Németország által nálunk vásárolt áruk ellenértékét háromféle számlára vezetik. Az A) számlára kerül a folyókvittelekből származó követelések 60 százaléka, a B) számlára kerül a kivétel 20 százaléka, azzal a rendelkezéssel, hogy a kifizetetlenül maradt németországi vásárlások hátralékait törlessze. A C) számlára írják az export fenmaradó 20 százalékát és erről a számláról állami fizetéseket, a vasut, posta és autonóm szülkségeket ellátását fedezik. A Németországba irányuló román kvittelé szerzett követelések mindegyike 40—20 arányban oszlik meg.

A két delegáció minden három hónapban összeül, hogy a kvittelé és a behozatal egyensúlyát ellenőrizze. Ha a bizottság megállapítja, hogy Románia exportja nagyobb, mint az importja Németország felé, akkor a román kormány behozatali felülvizsgálata engedélyez a német áruk behozatalára és viszont.

Az orsovai petroleumfinomító újból felvette üzemi tevékenységét. Tudósítónk jelenti: Az orsovai petroleumfinomító különböző kormányintézkedések miatt hosszú időn keresztül tétlenségre volt kényszerítve. A gyár igazgatóságának sikerült elhárítania az üzemi munka elé tornyosult akadályokat és a gyár most újból dolgozik. Az orsovai petroleumfinomító egyelőre ötven munkást alkalmazott, de kilátás van arra, hogy ez a szám rövidesen megkétszereződik. Az orsovai vidéki gazdasági és kereskedelmi körökben a gyár újbóli üzembe való helyezése meglegedést keltett.

Ivan Bunin: Ifjúság, szerelem. Az „Ifjúság szerelem” önéletrajzi regény, amelyben a Nobel-díjas, emigráns orosz író, Ivan Bunin, egy mélyenérző költői lélek fejlődését tárja elénk az első öntudatraébredéstől a féltias szerelem korszakáig. Bunin nemzeti udvarházban ismerkedik meg az udvarház titokzatos zugaival, aztán egy csavargóból lett különös és különös nevelő irányítása mellett fejlődnek tovább addig, amíg el nem érkezik a gimnázium ideje. Tolsztoj: Ifjúságom regénye óta ez az orosz irodalomban a leghatalmasabb önéletrajzi regény. Nincsenek benne különös, meglepő események, sorsfordulatok, katasztrófák. Emberi élet olyan, mint ezer és ezer némes utód, aki jómódban születik, urnak készült és szegény kishivatalnok, vagy újságíró lesz. S ez az önéletrajzi regény mégis a világirodalom egyik legnagyobb remeke, amelyet a Nobel-díj odaítélésével tüntetett ki. Az olvasó, miközben lélektelviszafogva olvassa bűbajos sorait, elválhatatlanul összeforr az íróval a végigéle vele a hosszú, dermesztő telet, a tavasz ébredését, a tóparti sétákat, az alkonyatot, a csillagos éjszakák varázslatos hangulatait, a lélek mélyén lappangó sejtelmeket. A hatalmas kötet az Athenaeum 4.80 pengős sorozatában most jelent meg. Egyenként 400—500 lap, nagy lexikonalak, díszes kiállítás, remek vászonkötésben. Méltó folytatása az eddigi remek könyveknek (Wells: Mi lesz holnap, Thomas Mann: Jákob, Maurois: VII. Edward, Mereskovszki: Ismeretlen Jézus, Sinclair: Művészek, Mann: József, Wassermann: Kerkhoven, Wells: Önéletrajz, Kádár: Önbüntetés, Seignobos: A francia nemzet őszinte története). Kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságainak teljes jegyzékét.

Fel aká...

Borzalmas tűzka...

Párizs, május 21. (R... die öríastengerjáró hajó tartóztatott két munkás fűrdőteremből kiléptek, zintartályt találtak. Az benzin a két munkás általától gyulladt ki és könnhatta volna a hajót.

Az új len... megfos... lam...

Kétszáz tagja lesz ez... több nemzeti dem...

Varsó, május 21. Slavek elnök nyilatkozatot adott. Lengyel választójogi törvény szerint a lengyel seimnek hanem csak 200 tagja lesz megszűnteti a proporcionális szert egy, hogy a nemzetiek mintegy 10 millió lel szinüleg egyetlen képviselő tudni behozni az új seimbe dök is parlamenti képviselő

Lengyel politikai körökben hogy a kormány lehetővé a parlamenti képviselőtől számára parlamenten kívül

Megbete... Dum...

Kórházba szállítja...

Cellájában fog...

Bucuresti, május 21. (A... A bucaresti sajtó a hadi elhanguza óta napirendü rescu tábornok büntársai mennyi lap megegyezik a let példát statuáló jelent korruptio letérésére. Külö sajtó fogadja nagy elégt A kormánylapok szerint nagy sikerének tudható k nok ellen évekkal ezeltő parasztpárti kormány Söt Dumitrescu tábornok azoknak, akik két évvel a kormányelnökségről vál rak. Ennek ellenére, a ne nem mert fellépni ellene kormány, mihelst meg v helő bizonyítékai Dumitre len, megindította ellene az Az elítelt tábornok egy napja Jilaván van, ahol b volt csendőrfőparancsnok kezdése előtt jelentette, és hogy az igazalmak köve ta rosszabbodott. A fogh vizsgálták Dumitrescut, kórházba fognak szállitá

Dr. GRUN

Sebészeti, nőgyógyászati Legmodernebb

Belgyógyász-diagnosztika Szabad orvosválasztás. napi 8 p

Budapest, Vilma

לריווד ימי תרוץ ישראל

ה'יפה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság

hajóinak nyári menetrendje:

Indul Constanfából:

Hajó	Kimenet	Dátum	Jegyárak:
Har Karmel	Constanța—Haifa	május 20	I/a osztály Lei 6000
Har Cion	Constanța—Haifa	május 29	I/b osztály Lei 5000
Har Karmel	Constanța—Haifa	június 6	II osztály Lei 4000
Har Cion	Constanța—Haifa	június 13	és vissza
Har Karmel	Constanța—Haifa	június 27	I/a osztály Lei 9000
Har Cion	Constanța—Haifa	július 7	I/b osztály Lei 8000
Har Karmel	Constanța—Haifa	július 17	II osztály Lei 7000
Har Cion	Constanța—Haifa	július 27	
Har Karmel	Constanța—Haifa	augusztus 6	
Har Cion	Constanța—Haifa	augusztus 15	
Har Karmel	Constanța—Haifa	augusztus 26	

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:
UJ KELET utazási osztálya
Vidéken az Uj Kelet fiókküldőhivatalai és tudósítói szolgálnak felvilágosítással.

Fel akarták gyujtani az új francia óriáshajót?

Borzalmas tüzkatasztrófát háritottak el a Normandie felő,

Páris, május 21. (Rador.) A Normandie óriástengerjáró hajó fedélzetén ma tartóztattak két munkást, amint egyik fűrdőteremből kiléptek, ahol egy égő benzintartályt találtak. Azt hiszik, hogy a benzintartályt a két munkás által eldobott cigarettától gyulladt ki és könnyen lángba borította volna a hajót.

A Transatlantique hajóársaság kate-górikusan megcáfolja azt a hírt, hogy a Normandie fedélzetén tűz ütött volna ki. Egyszerű baleset történt munka közben, ami indokolatlan pánikot okozott. Két munkást, akik elmulasztották a szükséges óvintézkedéseket letartóztattak.

Az új lengyel választójogi törvény megfosztja a zsidóságot parlamenti képviselőletétől

Kétszáz tagja lesz ezentul a lengyel sejmnek. Antiszemita kilengések miatt több nemzeti demokrata agitátort hatól nyolc hónapig tartó elzárásra ítélték Lengyelországban

Varsó, május 21. Slavék lengyel miniszterelnök nyilatkozatot adott a sajtónak az új lengyel választójogi törvényjavaslatról. E szerint a lengyel sejmnek ezentul nem 444, hanem csak 200 tagja lesz. Az új törvény megszünteti a proporcionális választási rendszert úgy, hogy a nemzeti kisebbségek, melyek mintegy 10 millió lelket képeznek, valószínűleg egyetlen képviselőjüket sem fogják tudni behozni az új sejmbe. Ezáltal a zsidók is parlamenti képviselő nélkül maradnak.

Lengyel politikai körökben arról beszélnek, hogy a kormány lehetővé fogja tenni, hogy a parlamenti képviselőtől elesett kisebbségek számára parlamenten kívüli képviselőletet biz-

tosítson, de hogy ezt hogyan akarják realizálni és hogyan képzelik el egyáltalán, arról hallgat a kormány.

Varsó, május 21. Czenstochau városkában hat nemzeti demokratát, akik résztvettek március másodikán a klabucki antiszemita zavargásokban, 6-8 hónapi fogságra ítélték. A kielcei bíróság 8-8 hónapi fogságra ítélt három nemzeti demokratát, akik egyesületet alakítottak abból a célból, hogy tervszerű támadásokat szervezzenek meg a zsidók ellen. Ezenkívül négy egyént, akik zsidó járókelőket bántalmaztak, 6-6 hónapi elzárásra ítélték.

Megbetegedett a börtönben Dumitrescu tábornok

Kórházba szállítják a csendőrség elítelt volt főparancsnokát. Hazajön Puiu Dumitrescu?

Cellájában fogják degradálni a volt csendőrségi főparancsnokot

Bucuresti, május 21. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti sajtó a hadbíróóság ítéletének elhangzása óta napirenden tartja Dumitrescu tábornok büntetésének ügyét. Valamennyi lap megegyezik abban, hogy az ítélet példát statuáló jelentőségű a romániai korrupció letörésére. Különösen a liberális sajtó fogadja nagy elégtétellel az ítéletet. A kormánylapok szerint az ítélet a párt nagy sikerének tudható be, mert a tábornok ellen évekkal ezelőtt még a nemzeti parasztpárti kormány emelt kifogásokat. Sőt Dumitrescu tábornok volt az egyike azoknak, akik két évvel ezelőtt Maniunak a kormányelnökségről való távozását okozták. Ennek ellenére, a nemzeti parasztpárt nem mert fellépni ellene, míg a liberális kormány, mielőtt meg voltak a kellő terhelő bizonyítékai Dumitrescu tábornok ellen, megindította ellene az eljárást.

Az elítelt tábornok egyébként már két napja Jilaván van, ahol betegesen fekszik. A volt csendőrfőparancsnok még a per megkezdése előtt jelentette, hogy cukorbeteg és hogy az izgalom következtében állapota rosszabbodott. A fogház orvosai megvizsgálták Dumitrescut, akit valószínűleg kórházba fognak szállítani. A Lupta sze-

rint Puiu Dumitrescu, a tábornok fia, a király volt magántitkára, Párizsból hazaindult. Ezt a hírt hivatalos helyen megcáfolták.

A tábornok, valamint Crivat és Letu ezredesek védői semmiségi panaszt nyújtotta be a legfőbb hadbíróósághoz. A tábornok egyébként elutasította a városból a rokonai által számára hozott ételeket. A család engedélyt kért rá, hogy a tábornokot meglátogassa, azt azonban elutasították.

Amennyiben a legfőbb katonai bíróság az ítéletet nem változtatja meg, úgy az ítélet jogerőre emelkedik és Dumitrescu tábornokot lefokozzák. Az új katonai büntetőtörvények értelmében azonban a tábornokot már nem a nyilvánosság előtt, a szokott ceremóniák közepette, hanem a cellájában fogják megfosztani rangjától.

Tilos külföldi ezüstvalutát bevinni Amerikába. Newyorkból jelentik: Morgenthau, kincstári államtitkár Roosevelttel jóváhagyásával beviteli tilalmat rendelt el külföldi ezüstvalutákra, hogy ne okozzon nehézségeket azoknak az államoknak, ahol az ezüst ára magasabb a valuta értékénél.

MERT PUDEROK MÉRGEZŐ ANYAGOKAT TARTALMAZI

Ezt a tényt egy francia bőrgyógyász állapította meg. Valóban érdekes lenne egy hasonló statisztika mindlunk is. Minden hölgynek tudnia kellene, hogy a rossz minőségű puder valóságos mérge a bőrnek. Előzve meg a kellemetlen hatásokat, használjon kitűnő Chat Noir pudert, amely kitűnő tapadóképesége és finomsága, valamint minden mérgező anyagtól való mentessége miatt figyelemre méltó puder. Lady mindezért garantál. Tehát a garancia valóban komoly.

Chat Noir
P U D E R

Az egész országtól pénzt kérnek Bucuresti kiépítésére

Bucuresti, május 21. A főváros költségvetésével kapcsolatban hír szerint felmerült az a terv, hogy az összes megyék járuljanak hozzá ténylegesen Bucuresti felépítéséhez. A főváros az egész országé s a

holnap metropolisának megvalósítása jelentékeny összegeket tesz szükségessé. A főváros azt szeretné, ha bizonyos hozzájárulást közvetlenül s nem a pénzügyminisztérium útján inkasszalna.

A csehszlovákiai választások részletes eredményei

Valamelyik kívül álló párt bevonásával erősítik meg a kormánykoalíciót. Külföldön nagy konsternációt keltett Henlein pártjának előretörése

Prága, május 21. A választások eredményéről kiadták a következő tájékoztatót: A csehszlovák agrárpárt kapott egy millió 176 ezer 517, a cseh szociáldemokraták 1 millió 30 ezer 804, a csehszlovák nemzeti szociálistapárt 775 ezer 913, a cseh néppárt 615 ezer 851, a Hlinka-párt 564 ezer 267, a cseh iparospárt 448 ezer 4, Kramarz pártja 456 ezer 358, a Gajda-párt 167 ezer 440, a szudetanémet Henlein-párt 1 millió 249 ezer 497, a német szociáldemokraták 299 ezer 925, a német keresztény szocialisták 162 ezer 797, a német gazdapárt 142 ezer 388, a magyar ellenzék és a német választási blokk együtt 291 ezer 828, a kommunisták 849 ezer 747 szavazatot. A cseh agrárpárt kap 46 mandátumot (veszít egyet), a cseh szocialisták 38 mandátumot (vesztenek egyet), a cseh nemzeti szocialista párt 28 mandátumot (vesztenek négyet), a cseh néppárt 22 mandátumot (vesztenek három), Hlinka pártja 22 mandátumot (nyert három), az iparospárt 17-et (nyert ötöt), Kramarz pártja 17-et (vesztett egyet), a fasiszta Gajda-párt hatot (nyert három), Henlein pártja kap 47 mandátumot, a német szociáldemokraták 11-et (vesztenek 10-et) a német keresztény szocialisták hatot (vesztenek nyolcat), a német gazdák ötöt (vesztenek 7-et), a magyarok kapnak hetet, a német blokk két mandátumot, a kommunisták 30 mandátumot. — A szenátusban az arány körülbelül hasonló lesz, azzal a különbséggel, hogy a német agrárpárt és Gajda pártja itt nem kapták meg a mandátumhoz szükséges szavazatszámot. — Konrad Henlein táviratot intézett Masaryk elnökhöz, amelyben tisztelettel és hódolatát juttatja kifejezésre az elnök iránt s rámutat arra, hogy ő és munkatársai a választási győzelmet felelősségteljes feladatnak kívánják tekinteni s hogy az alkotmány szellemében fogják képviselni azokat a tömegeket, amelyeknek szavazói bizalma rájuk esett.

nem jutottak mandátumhoz s így valószínű a kormányból való kiválásuk is.

Párizs, május 21. A Liberté szerint a csehszlovákiai német Henlein-párt előretörésével Csehszlovákiába is erőteljesen bevonult a horogkereszt, ami általános aggodalomra ad okot. A lap bizonyosra veszi, hogy az új csehszlovákiai kormány megalkotását nehéz tárgyalások fogják megelőzni.

Az angol Morningpost azt hangoztatja, hogy a szudetanémet párt választási győzelme átalakító behatást fog gyakorolni a csehszlovákiai belpolitikai életre.

A Times a csehszlovákiai politikai helyzetet bizonytalanannak itéli s azt a következtetést vonja le, hogy nehéz lesz a parlamenti kormányzás. Angol politikai körökben mély benyomást keltett a csehszlovákiai szudetanémet-párt választási előretörése.

— Aranykorsó. A jövő hét végén bemutatásra kerül a clujai magyar színházban Szabó Imre és dr. Eisikovics Miksa daljátéka, az Aranykorsó, amelynek tárgyát a székely szombatosság életéből merítette a szerző. A szombatosság közé beházasodik egy igazi, egy fajzsidó, amiből komplikációk állanak elő. A téma alkalmat ad a legszebb székely és erdélyi zsidó dalok kihozására. Érdekesnél-érdekesebb jelenetek, humoros fordulatok, a különös zsidó székely életének érdekes megnyilvánulásai bontakoznak ki a darabban, amelyet a színház legkitűnőbb tagjai fogják játszani. A vezető szerepet Hientz Helly, a kitűnő operettművész fogja játszani. Tompa Béla a másik főszereplő. Tompa Pufi végig érdekes szerepe egyike lesz a kitűnő színész ezévi legjobb alakításainak. Szerepelnek az énekes részben: Ditrói Béla, V. Hegyi Lili, Bereng és Mihalkó Gizi. Nagy szerepet osztottak ki Tóth Eleknek és Ihász Aladárnak, aki egy letört zsidó komikus figuráját fogja játszani. A színház gondoskodik illuziókeltő díszletekről. Egy eljegyzés keretében gyönyörű ballet és különös táncok fogják a közönséget szórakoztatni. A darabot, amelynek verseit a kitűnő Nemes Ferenc írta. Balázs Samu fogja rendezni. A rendező alapos tanulmányok révén ismerkedett meg a szombatossággal. A szinpad egy része, amely Bözödjufalu szombatosság temploma előtt játszódik le, helyszíni fényképek alapján készült.

40 ÉV OTA

Dr. GRÜNWALD SANATORIUMA

Bebeszélt, gyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általános áron.

Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyászati-diagnosztikai és diétás osztály. Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15. Telefon J. 462-59.

HIREK

Kütsitottak egy svájci újságíró Berlinből. Berlinből jelentik: A „Baseler National Zeitung“ berlini tudósítóját, Eduard Behrenst, kütsitották Németországból. A kütsitás oka az volt, hogy Behrens megírta azokat az értesüléseket, amelyek a kormányra nézve kedvezőtlenek voltak. Pontos statisztikákat közölt a nehézipar ágyú és municiógyártásáról és hogy hány új munkást állítottak be az utóbbi hónapokban a fegyvergyártásba. Behrenst kémskedésért is vád alá akarták helyezni, de a Svájcban működő nemzetközi sajtóegyesület tiltakozására a német rendőrség ettől elállott. Behrenstnek öt napi tartózkodást adtak magánügyei rendezésére.

Megadták magukat az iraki lázadók. Bagdadból jelentik: A Montagio környékén felázadt törzsek több rendőrkirendeltséget elfoglaltak. A kiküldött katonai repülőosztágnak azonban sikerült előnyomulásukat megakadályozni, úgy hogy a lázadók megadták magukat.

Háromezer munkás maradt munka nélkül a lin-chuani bányakatasztrófa következtében. Shanghai-ból jelentik: A lin-chuani bányakatasztrófa áldozatainak száma 800-ra emelkedett és semmi remény, hogy az esetleg életben maradtakat megmenthessék. A baleset következtében a bánya hasznavehetetlenné vált és 3000 munkás maradt munka nélkül.

Az olasz bankok és magánosok kötelesek a birtokukban levő külföldi értékpapirokat letétbe helyezni a jegybanknál. Rómából jelentik: A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, mely szerint a bankok, társaságok és magánosok kötelesek a birtokukban levő külföldi értékpapirokakat az olasz jegybanknál történő letétbe helyezésére. Ugyanez a kötelezettség terheli a külföldön kibocsátott olasz értékpapírok birtokosait is.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egynekél reggel égyomorra egy pohár termeszates „Ferenc József“ keserűviz a bélmozgást csakhamar megélenkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabadá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli.

Athénben cáfolják, hogy a görög kormány Angliában tájékozódott volna a monarchia restaurációját illetőleg. Londonból jelentik: Hivatalos körökben cáfolják, hogy Angliának véleményét kérték a görög monarchia restaurációját illetőleg. Egyidejű jelentés szerint a rendőrség monarchista tüntetések elkerülése végett megtiltotta néhai Konstantin király névnapjának szokásos megünneplését.

Jugoszlávia újra fizetni fogja a régi szerb adósságokat Németországnak. Prágából jelentik: A Prager Tagblatt szerint a készülő német-jugoszláv egyezménytervezet kiállításba helyezi bizonyos háború előtti szerb adósságok szolgálatának újrafelvételét azzal a kikötéssel, hogy a befolyó összegek nagyobb részét a Dresdener Bank belgrádi fiókjának felállítására fordítják. Ez a fiókintézet németországi gépek és üzemanyagok vásárlására kölcsönöket fog nyújtani s a német kormány az ipari kivittelt öt éves szerb kincstárjegyek leszámításával fogja elősegíteni.

Eljegyzés. Königsberg Iionkát Timisoaráról eljegyezte Rotschild Vilmos, Valcaul de jos. (Minden külön értesítés helyett.)

Szélsőséges megmozdulások készülnek Portugáliában. Lisszabonból jelentik: Salazar miniszterelnök a kormány néhány tagjával szűkebbkörű tanácskozást tartott amelyen a szélsőségesek mozgalmával foglalkoztak. Intézkedés történt a lisszaboni helyőrség, rendőrség és köztársasági gárda készletbe helyezésére. A kormány tagjai az 5-ik vadászászlóalj kaszárnyájában töltötték az éjszakát.

Ötszáz cserifikátot kaptak a folyó félévre a romániai cionista szervezetek

Háromszázhusz chalucoknak, 100 palesztinai állampolgárok rokonainak és 80 iparosoknak. Keveslik a cserifikátok számát a romániai cionisták

Bucuresti, május 21. A bucaresti cionista szervezet távirati értesítést kapott Jeruzsalem-ből, miszerint a Jewish Agency a folyó félévi cserifikátkvótából 500-at juttatott a romániai zsidóságnak. A cserifikátokból 320 chalucoknak, 80 iparosoknak és 100 palesztinai állampolgárok rokonainak jut.

Ez a cserifikátmennyiség 130-al több, mint amennyit az előző félévben Romániának juttattak. A kvóta felemelését hosszas tárgyalások előzték meg a romániai cionista szervezetek és a Jewish Agency között. A

romániai szervezetek hangsúlyozták, hogy a Jewish Agency által Romániának juttatott cserifikátok számát nem áll arányban sem a romániai zsidóság számával, sem pedig cionista tevékenységének eredményeivel. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredménye, hogy a cserifikátok számát felemelték.

Bucuresti cionista körökben azonban ezt sem tartják kielégítőnek és az október-áprilisi félévre a kvóta újabb növelését fogják követelni a Jewish Agencytól.

Kedd, szerda, csütörtök este 9-órakor és vasárnap délután 6-órakor

HUNYADY SÁNDOR

legújabb szenzációs vigjátéka a

LOVAGIAS ÜGY

a magyar színházban

Megnyit a strandfürdő. Vasárnap délelőtt óta hivatalosan megnyitott a cluj-i strandfürdő. A megnyitónál jelen voltak: Pop alpolgármester és Pop S. városi mérnök. A közönség köréből csak igen kevesen érdeklődtek a felhős időben lezajlott megnyitótól. Vasárnap óta reggeltől nyitva van a strand, de a megszokott természetbarátokon kívül nemigen akad még strandoló. Várják a jó időjárást, amely, ugylátszik nehezen akar ezidén beköszönteni.

A Vulpeanu-per epilógusa a Tábla előtt. A cluj-i tábla második szekciója ma tárgyalja Vulpeanu táncnánár gyilkosságát perének érdekes utójátékát, amelynek fővadásztáit a gyilkos táncnánár huga: Vulpeanu Márta, dr Láng János, Vulpeanu volt védője, Budisteanu Leon és Monda Dumitru földészek, valamint Bărguan Juarez, Vulpeanu Márta vőlegénye. Láng és Vulpeanu Márta ellen hamis tanúzásra való felbujtás a vád. Rábeszélésükre vallotta Monda és Budisteanu a vizsgálóbíró előtt, hogy látták, amint Vulpeanu táncnánár verekedett az országuton Gravu diákkal. A két földész jó pénzért meg is tette a vallomást, de a vizsgálóbíró gyanút fogott, mert a két újabb tanu ellentmondásokba keveredett. Nyomozás indult meg, amelynek során Monda és Budisteanu beismerete, hogy hamisan esküdtek meg a vizsgálóbíró előtt. A mult estendőben tárgyalta a pert a cluj-i törvényszék, ahol dr Láng Jánost és Monda Dumitrut két évi börtönrre, Budisteanu Leont egy és fél évi börtönrre, Vulpeanu Mártát három havi fogházra ítélték, míg Bărguan Juarez bizonyítékok hiányában felmentették a vád alól. A vád és védelem felebevezése folytán kerül az ügy ma a cluj-i tábla második szekciója elé.

Kitüntették albaiuliai zsidó kereskedők és iparosok. Tudósítónk jelenti: Az albaiuliai kereskedelmi és ipari élet néhány ismert kiválóságát magas kitüntetés érte. Tann Dumitru kamarai elnök szombaton délelőtt nyújtotta át a kitüntetteknek a „Meritul comercial és industrial“ érdemrendet, amellyel az ipar és kereskedelemügyi minisztérium előterjesztésére a király a következőket tüntette ki: Fuchs Nándor vezérigazgató, Geier Henrik ékszerész, Glück Andor mérnök, szesz-lomtulajdonos, Glück Andor mérnök, szeszgyár- és malomtulajdonos, Hermann Izsó kereskedő, Judovics Jenő kereskedő, ifj. Nánthán Dávid kereskedő, Rosenthal Mór igazgató, Jónász Gyula szeszgyáros, Simon Dávid cégjegyző, Steinberger Jenő kereskedő, Weisz Adolf kereskedő, akik az elsőosztályú érdemrendet kapták. Másodosztályú kitüntetésben részesült Klármann Adalbert kereskedő. (s. i.)

André Maurois: A boldogság ösztöne. A boldogság ösztöne kevés emberben él; az emberek többsége inkább ahhoz ért, hogyan rontsa el önmaga életét. André Maurois ebben a regényében azokat az embereket látogatja meg, akik tudnak mosolyogni, tudják az életet élni s tudják szükség esetén fájdalmaikat elrejtteni. Az új Maurois-könyv az Atheneum 2 pengős sorozatában most jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepage-nál, Cluj. Kérjen az Atheneum könyvjutonságainak jegyzékét.

Vitaminnal gyógyítják a gyermekek vakaságát. Bécsből jelentik: Az orvoskongresszuson nagy szenzációt keltett dr Siegel magán-tanár, a bécsi egyetemi gyermek-klinika orvosának bejelentése, amely szerint vakon született csecsemőket vitamínos preparátummal látókká tettek. A szakorvosok megállapították, hogy ezek a gyermekek vitamínos orvosságnál elpusztultak volna. A gyógyszer hatása a kongresszusra érkezett orvosokat módfoolt meglepte. A vitamin-kurát a közeljövőben az összes gyermek-klinikákon be fogják vezetni.

A vitorlás repülés új rekordja. Párizsból jelentik: Robert Kronfeld bécsi mérnök, aki a vitorlás repülőt konstruálta, tegnap párizsból Londonba repült négy óra alatt. Kronfeld repülőgépe egészen kicsiny a motorja, amely minimális benzint használ el. A gép rendkívül stabil. Belgiumban egy klub alakult, amely egy ilyen gépen viszi tagjait kirándulásra. Az angol lapok kiemelik, hogy Kronfeld repülései óriási módon elő fogják segíteni a repülés népszerűsítését. Az olcsó gép ötszáz kilométeres utakat könnyű módon tud megtenni.

„Elsikasztott“ fehérműk. Különös ügy került tegnap az oradeai ítélőtábla elé. A vádlottak padján Villás Imréné, satumarei lakos ült, aki a Hajtajer-féle mosóda egyik fiókizletét vezette. A fiókmosóda azonban nagyon rosszul ment és Villásné elhatározta, hogy megszaporítja jövedelmét. E célból rávasz csalási módot eszelt ki, melynek segítségével 24 ezer lej erejéig károsította meg a céget. Villásné ugyanis annak rendje és módja szerint kiadta a vevőknek a mosásra és vasásra beadott gallérokat és egyéb fehérműket, de ugyanekkor papírral és ronggyal tömött csomagokat preparált és ezeket a polcra helyezte a megfelelő számokkal ellátva. Amikor aztán a központi ellenőrzés érdeklődött, hogy miért folyik olyan kevés pénz be, akkor az asszony kijelentette, hogy a vevők nem váltják ki a beadott holmikat. Hosszu hónapokon át folytatta ezt az üzérkedést, míg egy alkalommal a központi ellenőr felbontott egy „ki nem váltott“ csomagot s abban a legnagyobb meglepetésre papírt és rongyzeleteket talált. Lázás gyorsasággal a többi csomagokat is feltépte és mindegyikben azonos volt a tartalom. Most már megdöcött a rossz üzletmenet rejtélye. Villásné feljelentették és a törvényszék hat hónapi fogházra ítélte sikkasztás címen. A tábla a tegnapi felebbviteli tárgyaláson az enyhítő körülmények figyelembe vételével, három hónapra csökkentette le a büntetést.

Timisoarei utazók figyelmébe!

A Grosz ort. kóser vendéglő elkötözött, de elsőrangú kosztja, kitünő kiszolgálása, válogatott étlapja megmaradt. Lakodalmak, bankettek rendezését igen olcsón és kifogástalanul vállalja. Timisoara, Str. Vladimirescu 11, földszint. Bega-balsor, Piltóni fényképész mellett, Hunyadi-híddal szemben.

Rövid hírek mindenünne. Madridban nemzetközi könyvtárügyi és bibliográfiai kongresszus nyílt meg. A Paris nevű francia tengerészeti óriás hidroplán Bordeauxban horgonyzás közben kigyulladt és súlyosan megrongálódott. — Buenos-Airesből jelentik, hogy acobacci községen felrobbant egy 5000 kilogramm dinamitot tartalmazó vagon. A szerencsétlenségnél hat munkás meghalt, öt súlyosan megsebesült. Jelentékeny az anyagi kár is. — Newyorkból jelentik, hogy Oklahomna és Texas államokban árvíz következtében 18 ember vízbefullt. Az árvíz okozta kár több mint három millió dollár.

Vér-, bőr- és idegbajosok igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomorbélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja.

Bukaresti orvosi hir. Dr Goldenberg Pál ideggyógyorvos és sexualpathológus rendelőjét Bucurestibe (Str. Regala 4.) helyezte át. Telefon 44-326. Rendel 10—1 és 4—7.

A máltai sólyom. Dashiell Hammet-nek, a legkitünőbb angol kalandor-regényírónak „Máltai sólyom“ c. műve Faludi Miklós kitünő fordításában jelent meg az Atheneum Kalandor- és Detektiv regényeinek új sorozatában. A vaskos kötet, amelynek úgy kiállítás, mint tartalma, messze kiemelkedik az átlagos detektiv- és kalandor-regények sorából, mint pengős regény jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje az Atheneum újdonságok detektiv- és kalandor-regények sorozatának jegyzékét.

Primaria Municipiului Cluj.

No 14071, 16 Mai 1935.

HIRDETMEY

Cluj város telekkönyvének átalakításával kapcsolatosan a város polgármesteri hivatala 23874—1934. szám alatt elhatározta Cluj—Mánastur határának újbbi kataszteri felmérését, amely munkálattal együtt fog járni a telekkönyvek egyesítése is. A munkálatok már folyamatban is vannak. A felmérés határ a következő területekből áll: 1. Cordos. 2. Hója mögött. 3. Dónáth uti szőlők kezdve a Törökvágástól egészen Floresti határáig. 4. Dónáth ut és a Szamos folyó közötti parcellázott terület. 5. Szamos folyó és a giului országút közötti azon terület, amely a Mezőgazdasági Akadémia majorjától Floresti határáig terjed. 6. Az az egész külsőség, amelynek határai északról a giului országút a Zöld sapkáig, nyugatról Floresti község határa, délről Giurila, Micseti, Válcse és Feleac községek határai és keletről Cluj város régi határa. A polgármesteri hivatal a kataszteri felmérések megszervezéséről szóló törvény értelmében szigorú mihez tartás végett és a későbbi esetleges kellemetlenségek elkerülése végett a következőkre hívja fel az érdekeltek figyelmét: a) A fent hivatkozott törvény 18-ik szakasza és a végrehajtási szabályrendelet 37-ik szakasza alapján felhívja az érdekelte tulajdonosokat, hogy birtokaik határait látható jelekkel jelöljék ki (kerítés, kövekkel, cövekkel); b) ezen törvény 14-ik szakasza és a szabályzat 27-ik szakasza értelmében a kataszteri mérnököknek és az általuk a munkálatoknál alkalmazott személynzetnek joguk van minden területet bejárni, amit küldetésük teljesítése érdekében szükségesnek látnak. Ugyanazért a tulajdonosok és birtokosok kötelesek szabad közlekedést engedni minden helyre és pontra, ahova a mérnökök határjeleket, sokszögmeneti és háromszögelési jeleket elhelyeznek és pedig mindannyiszor, ahányszor ezt a mérnökök a felmérés, a felülvizsgálati és ellenőrzési munkálatok érdekében szükségesnek látják. c) A vonatkozó szabályrendelet 26-ik szakasza értelmében a polgármesteri hivatal még köztudomására hozza a lakoságnak, hogy mindazok, akik az ezen munkálatok folyamán elhelyezett sokszögmeneti, háromszögelési jeleket vagy határcövekeket, s b. helyükből kimozdítanak vagy tönkretennék, a büntetőtörvénykönyv szerinti szigorú büntetésnek teszik ki magukat. Ezenfelül kötelesek megtéríteni úgy az okozott károkat, valamint a jelzések helyreállítás költségeit is. d) Minden egyes szakasz felmérési határnapja külön lesz az érdekeltek tudomására hozva és pedig azon célból, hogy a helyszínen megjelenve egyfelől megjelöljék a mérnöknek a birtokaik határait, másfelől, hogy megállapítható legyen a tényleges tulajdon és birtoklás. e) A felmérési munkálatok elvégzésével ifj. Friedrich M. Károly tagosított mérnök van megbízva, akinél a vonatkozó felvilágosítások beszerezhetők és pedig iró-dájában Str. Romei 11 naponta délután 3-tól 7-ig.

Cluj, la 16. Mai 1935.
 Seful serviciului tehnic:
 ing. Clortea

Modern csőbutor és csillár detail-kiszolgálásnál is Gyári áron!

GRUNWALD
 1919-DECEMBER 2. TEL. 7. AL

UJ KELET *Legújabb hírek*

„Olaszország minden eszközzel viszályt keres“

Az olasz-abessziniai konfliktust tárgyalja a Népszövetség közgyűlése

De Vasconzelos portugál főmegbízott lett a közgyűlés elnöke. A hatalmak delegátusainak erőfeszítése a konfliktus elsímitására. Abesszinia a kérdéskomplexum kivizsgálását követeli. Mégis lehetséges a megegyezés?

Az abessziniai császár eltörölte a rabszolgaságot és a jobbágyságot

Genf, május 21. Tegnap délután megnyitotta a rendkívüli közgyűlési ülés, amelynek napirendjén a Bolívia-Paraguay konfliktus szerepel. Az ülést Litvinov nyitotta meg. Kegeletes megemlékezés történt Pilsudski-ról, majd az ülést negyedóra felfüggesztették. Ujramegnyitás után a közgyűlés megválasztotta elnökét. 41 szavazattal közösen De Vasconzelos portugál főmegbízottot választották elnöké. Ezután megindult az olasz-abesszin konfliktus ügyében az általános vita.

A tanácsüléssel párhuzamos magánmegbeszélések során a hatalmak fődelegátusai arra igyekeznek, hogy az olasz-abessziniai viszály ügyében közelítsék egymáshoz az ellentétes álláspontokat. Úgynevezett Olaszország érzékenysége s ugyanakkor arra, hogy a népszövetségi alapkormány keretében találjanak megoldást a békét veszélyeztető ügyben.

Genfi jelentés szerint Eden tegnap este Massiglival és Hawariath párizsi abesszin követel tárgyalta. A probléma most a következő: Abesszinia azt kívánja, hogy a Népszövetség tanácsa vizsgálja meg az Olaszországgal támadt ellentétet egész komplexumát, kéri a döntőbíráskodást. Olaszország viszont csak az aulii incidensre vonatkozólag kéri az egyeztető eljárást megindítását. Ebben a helyzetben Anglia és Franciaország keresik azt a megoldást, amely a Népszövetség szerződéseit összhangba hozza Olaszország jogos érdekeivel.

Hivatalos római jelentés arról számol be, hogy az olasz kormány még nem döntött afelől, elfogadja-e az abessziniai kormány által kinevezett amerikai és francia állampolgárokat a békéltető bizottságban. Az addisabebai olasz követ a kinevezés közlésének tudomásul vételekor mindössze arra szorított, hogy fenntartással éljen, mert szokatlan tartotta, hogy Abesszinia nem saját állampolgárai sorából választott döntőbírókat.

Abesszinia császárnak távirata a Népszövetséghez

Genf, május 21. Abesszinia császára a Népszövetség titkárságához táviratot intézett, kérve a népszövetségi szerződés respektálását és az olasz katonai intézkedések megszüntetését. Egyidejűleg a császár a következő nyilatkozatot adta a Daily Mail tudósítójának:

— Olaszország minden eszközzel viszályt keres. Fájdalmasan vagyok meglepve, hogy a nagyhatalmak nézik Olaszország fegyverkezését anélkül, hogy valamit is tennének. Azt kell hinnem, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország titokban megegyeztek Abesszinia sorsa felett. Bizalmam van azonban a Népszövetség érdektelen tagjaiban, hogy olyan megoldást fognak találni, amely megelőzi a háborút.

A Newyork Herald európai kiadásának addisabebai jelentése szerint az abessziniai császár rendeletet adott ki, amely eltiltja országában a rabszolgaságot, mindenki egyenlően kötelezett földadó fizetésére és felszabadította a jobbágyokat.

A Paris Soir közreadja az abessziniai követség közleményét, amely cáfolja azt a hírt, hogy az abessziniai kormány katonai repülőgépeket és mérgezőgázokat szerezne be háborús céljaira.

A Le Matin azt hiszi, hogy mindezek dacára megegyezés jöhet létre az olasz-abesszin konfliktus ügyében. Az esős évszak egyelőre megakadályoz minden katonai ope-

rációt és habár a helyzet rendkívül kényes, szeptemberig van idő a viszály elsímitására.

A római angol követ Mussolininál
London, május 21. Sir Eric Drummond római angol nagykövet, akit az olasz-abessziniai konfliktus ügyében jelentésteleire hívtak Londonba, ennek megtörténte után most újra visszautazott állomáshelyére. Drummond ma kihallgatáson jelent meg Mussolininál, akit tájékoztatott az angol kormány álláspontjáról az olasz-abesszin kérdésben. A minisztertanács szerint Olaszország nem fogadja el francia vagy amerikai szakértőket Abesszinia képviselőiként a döntőbíráskodásban.

Párizs, május 21. Laval ma este Genfben utazik. A minisztertanácsot, amelyen a külügyminiszter beszámol varsói és moszkvai utjáról, csak Genfből hazatérése után fogják megtartani. Tegnap Laval tájékoztatta a kormány tagjait keleti utjának eredményeiről, majd Lebrun elnökkel jelent meg kihallgatáson.

Harminc halottja van egy moszkvai kémiai gyárban történt robbanásnak

MOSZKVA, május 21. Egy moszkvai kémiai intézetben nagy tűz tört ki ma délután. Számos étherrel töltött ballon felrobbant és a belőlük kiáradó gáz folytán több ember megfulladt. A szerencsétlenségnek eddig harminc halottja és rendkívül sok sebesültje van.

A sztrájkoló midinettek véres tüntetése Párizs uccáin Számos midinettet letartóztattak

Párizs, május 21. A párizsi midinettek négy nap óta sztrájkolnak. A midinettek új kollektív szerződést kérnek és különösen tiltakoznak fizetésük leszállítása ellen. A midinettek ma délelőtt tüntető felvonulást rendeztek a francia főváros negyed-

ben. A tüntetés elfajult és a rendőrség közbelépett. Összeütközésre került sor, amelynek során a sztrájkoló midinettek közül többen megsebesültek.

A rendőrség számos letartóztatást fogatosított.

„A kisebbségi kérdés megoldása — a kisebbségektől függ“

Iorga professzor nyilatkozik a belpolitika aktualitásairól

Bucuresti, május 21. Iorga professzor a Liga Culturala cernauti kongresszusa után a következő intervjut adta az Adeverul munkatársának:

— Milyen célokat követ a belpolitika nálunk az országban? — kérdezte az újságíró.

— Nem látom, vagy nem értem meg — válaszolta a professzor.

— Az alkotmány módosításának szükségességéről beszélnek. Mi a véleménye e tekintetben?

— Hogy van egy alkotmányunk, amelyet respektálnunk kell. Miért csináljuk egy másikat? Hogy azt se respektáljuk?

— Mi a véleménye a kisebbségi kérdérről? — szölte a következő kérdésként.

— Tőlük függ. Lelkileg be kell olvas-

nunk az ország életébe, amelyben az országot alapító többség uralkodik, amint az természetes is.

— Mi Románia külpolitikájának irányelve?

— Hogy békében hagyjanak.

— Hogyan vélekedik Románia a Habsburgoknak esetleges restaurációjáról Ausztriában?

— Nehéz kérdés, mert tekintetbe kell venni azt az állapotot, amelyben az utolsó Habsburgok vannak.

— Az Oroszországgal felvett kapcsolatok folytán milyen praktikus eredmények lehetségesek országunkra? — kérdezte végül a riporter.

— Elvállik. Egyelőre jók — mondotta Iorga professzor.

LEGUJABB SPORT

NAC-Universitatea 3:1 (1:1)

Bucuresti, május 21. A Rador jelenté: Ma délután, mintegy tízezer néző előtt, Xifando bíráskodása mellett, játszották le a NAC-Universitatea bartáságos mérkőzést, amelynek tiszteletdíja az ONEF barátai által ajánlott értékes ezüst kupa volt. A mérkőzést a NAC nyerte 3:1 (1:1) arányban. A vezetőgól a NAC éri el Kocsis révén a 25. percben. A 40. percben azonban Jonás kapuelőtti kavargásból egyenlített. A második félidő elején Kovács ideális passzából Rónai 2:1-re, majd ugyanó a 30. percben ezuttal Mosko leadásából 3:1-re állítja be a végeredményt. A mérkőzés folyamán a NAC-nak még több gólhelyzete volt. Bodola két esetben három lépérről a kapu előtt mellé lött. A győztes csapat legjobbja Kovács volt, mellette Bodola, Juhász s a védelem volt jó. Az Universitatea csapata fáradt együttes benyomását kellette.

A mérkőzés egyébként igen jó sportot eredményezett, amelynek egyetlen incidense Ploesteanu és Kovács összecsapása volt, amelynek következtében Ploesteanu horogyon vitték le a pályáról.

Meghíusulnak a németekkel való tanácskozások

Bucuresti, május 21. A Credinta című lap a következőket írja: Az ipar és kereskedelmi miniszteriumnak a fővárosban tartózkodó német delegációval folytatott tárgyalásai meghíusulás előtt állanak a németeknek tulzolt követelése miatt a fizetési egyezményt illetőleg. A hír szigorúan magánjellegű.

A tavasz a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására!

Időszerű fontos könyv Dr Bucsanji Gyula egészségügyi tanácsos, főorvos a természetes élet és gyógymód elharcosának tollából:

Természetes gyógymód és természetes táplálkozás

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. — Természetes táplálkozás. — Mi az ember természetes tápláléka? — Vegetarianizmus. — A vér megromlása helytelen táplálkozás folytán. — A táplálékok. — A hus. — A tojás. — Hüvelyek. — Sajt. — Zsirok. — Vitaminok. — Fűszerek. — Gyümölcsök. — Fűszerek. — Alkoholt. — Nyers diéta. — Napfürdő. — Nap a tüdőbajknál, köszvénynél. — Napfény a szívbetegségek kezelésénél. — Anyagszerettség. — Gyomorbetegségek. — A gyermekek napfürdője. — A napfény gyógyhatása. — A légfürdés. — Alvás. — A levegő. — Idegápolás. — A vizgyógyászat. — A kenés, masszáz. — Gyermekápolás. — A csecsemő gondozása. — Gyümölcskúra. — Tavasz kurák. — Gyógy-növények. — A betegségek megelőzése. — Betegségek természetes gyógykezelése. — Álmatlanság. — Aranyér. — Buskomorság. — Bélfurud. — Csusz. — Cukorbetegség. — Értégtalanság. — Elhízás. — Epekö. — Felfújás. — Fülbajok. — Gégehurud. — Gerincvelőorvadás. — Hólyaghurud. — Hízalógyógyászat. — Ideggyengeség. — Köszvény. — Légcsőhurud. — Májbajok. — Méhgyulladás. — Migrén. — Nátha. — Sebek. — Székrekedés. — Szédülés. — Szívajok. — Reuma. — Ischias. — Tüdővész. — Vércsegyesség. — Vérbajok. — Vértisztító teák. — Vesebajok. Továbbá minden más betegséget magában foglalja e kiváló mű.

Ara 132 lej.

LEPAGE-nál Cluj

FRATERNITAS Könyv- és Laphirdő H. T. nyomás Cluj, Straža Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postală plătită în num. No. 224713/829

10. Telefon: 9
Havonta 110,
évre 600, eg
földre: Hav
félévre 12, eg
detések díjazás
KELET“ az erdélyi és
dóság egyetlen politikai
Cikkek utánnomását
rás megjelölésével enge

Békét, területe

Nem
ség

Az új német

Berlin, május 22. A Földéssel várt beszéde tegnap délután történt. Azok a hírek, amelyek megelőzték, tul optimisták voltak illetve abban a tekintetben, hogy a Führer megtagadta mentesítést a külpolitikailag akut helyzetben a német birodalmat szorongató válságtól, bejelentette szándékát a Népszövetségi dígi agresszív követeléseinek visszautasítására, amelyeket más szavakkal, talán is, ugyanazokat a frázisokat, amelyek eddigi beszédeiben fordultak, megtévesztő bekezdésekkel jellemezték, amely éppen ezért nem ér-

Hitler beszédének rezüméjéből álló külpolitikai pontból álló gyűlésen tett a birodalmi gyűlésen olyan pontokat, amelyekre a hatalmak részéről versaillesi békeszerződés nem, hanem olyan indíttatásnak, amelyeket a francia vélemény demokratikus szellem fog utasítani magától.

A 13 pont, amelyet a Népszövetség közzétett, hangzik:

1. Németország visszautasítja az április 17-i határozat szerinti megköveteléseket a katonai területi érvénytelenítésére Népszövetség a népek egyetemes és éppén ezért közre kell a szerződés megszüntetésénél, győztekre és legyőzöttekre.

2. A német birodalom magától a versaillesi szerződés rendelkezéseit a területi respektálják.

3. A birodalom be fog szabadon vállalt kötelezettségét a versaillesi szerződés rendelkezéseinek teljesítésében.

4. Hajlandó résztvenni a Népszövetség revíziójának feltételeinek teljesítésében.

5. A német birodalom elfogadja, hogy az európai nem oldható meg egyoldalú formák és feltételek között.

6. A német birodalmi katonai szomszédaival kétoldali szerződéseket és a fennmaradó vonatkozó megállapodásokat.

7. A német kormány hajlandó egyezményt közzé tenni a szerződésről és a megállapodásokról megkezdni.

8. Németország nem hozott hadsereg hivatalos kereteket. A német hadsereg az angol hadtengerészetben limitálta, ami a francia tartalmát csak 15 századot tartalmazhat. A német kormány kijelenti, hogy a német ország elismeri Anglia területi integritását. Ezzel szemben a győzelem pillanatnyilag sem pillanatnyilag